

2. lpp. Par Kubalu skolas projektu.

4. lpp. «Dzelzceļa strādnieki visu zālīti izkaplēja».

5. lpp. Dzeja Kolkā un Dundagā.

5. lpp. Kā klājas, vidusskolas absolvent?

6. lpp. Budžets, krīze un ... iespējas.

8. lpp. Atvieglājumi veselības aprūpē.

Tikšanās Kolkā

17. II Kolkas tautas namā apmēram 20 iedzīvotāju tikās ar domes priekšsēdētāju Aldonu Zumbergu, izpilddirektoru Elmāru Pēterhofu un pagasta pārvaldnieku Aldi Pinkenu.

Vispirms A. Pinkens īsi iepazīstināja ar jauno pagasta pārvaldes budžetu. Skaitļos tas ir Ls 388 380, nedaudz mazāks nekā pērn — Ls 432 000. Viens no reformas mērķiem bija samazināt administratīvos izdevumus, jāņem vērā arī tautsaimniecības veselības aprūpē.

ņemšanai no Eiropas finanšu fondu Kolkas tautas nama renovēšanai, iekļaujot jumta seguma atjaunošanu, griestu siltināšanu, apkures un elektroapgādes sistēmas nomaiņu. Darbiem vajadzētu notikt tuvākā gada — pusotra gada laikā.

Tuvākajā nākotnē būtu jāsākas Kolkas tautsaimniecības projek-

pašvaldība gādās par tīru ūdeni, par kanalizācijas tīklu, bet ar ierosmēm jānāk pašiem. Tas ir vietējo uzņēmēju darba lauks.

Sapulcējušos interesēja, **kad Kolkā būs bankomāts?** Priekšsēdētājs atbildēja, ka ir runāts ar visām bankām. Diemžēl nevienai tas nerentējas, jo bankomāta ierīkošana izmaksā ap Ls 30 000.

Kā pavasarī tiks galā ar plūdiem? Pārvaldnieks atgādināja labi zināmo, ka grāvji ir aizauguši un nav tur, kur tiem jābūt. Izpilddirektors papildināja, ka sausajos gados paši kolcinieki daudzus aizbēruši, taču solīja saskaņot darbību ar īpašniekiem un pavasarī grāvjus atjaunot. Lielie grāvji daļēji ir tīrīti. Par meliorāciju jādoma visos jūrmalas ciemos. Slīteres nacionālais parks (SNP) gatavs to atbalstīt. Beidzot ir apstiprināts SNP Dabas aizsardzības plāns, vēl jāgaida to pavadošie Ministru kabineta noteikumi, ko saskaņos ar pašvaldību.

E. Pēterhofs iepriecināja iedzīvotājus, ka jūnijā varētu būt gatavs Kolkas pagasta plānojums. Tad va-

- **Skats no pirmizrādes Sibillas diena Dundagas pils Salonā.** (sk. 5.lpp.)
- **Visi, kas pielikuši roku un sirdi izrādes tapšanā.**

Daiņa Kārkluvka foto

Kolkas budžetā nav vairs savas sociālās sadaļas, kas iekļauta novada budžetā, tāpat ir kopīga Bāriņtiesa, policija. Būvvaldes un Bāriņtiesas speciālisti brauc uz Kolku. Tagad Kolkā pieejams arī Attīstības nodaļas pārstāvis Guntis Kļaviņš.

Lielākā tiesa no budžeta atvēlēta izglītībai — 58%. Sportam piešķirts nedaudz vairāk līdzekļu nekā pērn. Radītas pat dažas jaunas darba vietas: tautas nama vadītājam būs divi palīgi ar ¼ slodzi, Kolkas pagastā būs kapu pārzinis ar ½ slodzi un stadiona pārzinis ar ¼ slodzi.

No zāles vēlējās uzzināt, **cik naudas iztērēja, tīrot Kolkas rekordsniegu, un vai valsts atlīdzinās izdevumus?** Pašvaldība izlietojusi 9,8 tūkstošus latu, pašlaik dara visai pinķerīgu *papīru* darbu, lai pieprasītu no valsts atlīdzību. Vai to dabūs un kad, tas ir cits jautājums.

Gatavojot projektus, pašvaldības vadība domā par nākotni. Ir iesniegts projekts finansējuma sa-

tam. Izmantos esošo torni, ko rudenī remontēja, toties no jauna būvēs ūdensvada un kanalizācijas tīklus. Trases ierīkos pa visām ielām, kur atrodas patērētāji.

Klātesošie sūrojās, ka **Kolkā nav nevienas ēdnīcas.** Gan A. Zumbergs, gan A. Pinkens norādīja, ka

rēs būvēt «pilis un baznīcas». Atsevišķu Jūrmalas ciemu apbūvē gan pašvaldība vēlas saglabāt vēsturisko pieeju, lai tur neparādītos «Ragaciema tipa ēkas» (piem., Sīkragā, Košragā, Vaidē).

SNP ciemos ieplānojis neitrālās zonas, kas nozīmēs vieglāku dzīvi

Redaktora ziņa

Par projektiem

Mēs visi dzīvojam projektu laikmetā. No prasmes izmantot projektu iespējas lielā mērā atkarīga pašu labklājība. Pirms dažiem gadiem grupa dundadznieku Latgales pusē redzēja, kā tur ļaudis biedrojas, raksta projektus, iegūst naudu un uzlabo dzīvi.

Bet mēs? Cik daudzi no mums ir izauklējuši projektu no ieceres līdz īstenībai? Aicināti gan ir, Attīstības nodaļa piedāvājusies palīdzēt iesācējiem, arī mudinājusi biedroties daudzdzīvokļu māju iemītniekus, lai piesaistītu finansējumu.

Jā, tas prasa laiku un neatlaidību. Bet ieguvums ir tā vērts. Turklāt šādu skolu izgājušie neteiktu, ka Kubalu skolas projekta naudu var «izmantot lietderīgāk» — uzcelt sporta halli, pāremontēt pili vai sadalīt uz galviņām. Viņi zinātu, ka viena projekta finanses drīkst izlieto tikai šim projektam un ka laiku var izmantot jēdzīgāk, nekā tukšus salmus kuļot. Piemēram, pašiem uzrakstot un īstenojot projektu.

Alnis Auziņš

vietējiem. Dažos ciemos pavisam tuvu jūrai (aiz priekškāpas) paredzēts iekārtot autostāvlaukumus, izbūvēt pāri kāpai laipas. Pašvaldība kaut nedaudz labiekārtos visas pludmales.

Svarīgi ir sakārtot ceļus, lai katrā jūrmalas ciemā būtu vismaz viena publika pieeja jūrai.

Tāpat izpilddirektors puda apņēmību pārkārtot atkritumu apsaimniekošanu piekrastes ciemos. Tur nav vietas lielajiem konteineriem, kurus izmanto ļoti daudz caurbraucēju, toties jāierīko pārkraušanas laukums Mazirbē, jāiedzīvina atkritumu šķirošana.

Klātesošie atzina, ka trūkst dažādu norāžu. Tās jāievieš! A. Pinkens solīja parūpēties, lai nākamvasar vairs nebūtu uz kartona uzšņāptu uzrakstu *Butes* un lai zivis nepārdotu ceļmalā no mašīnas.

Izpilddirektors rosināja kolciniekus padomāt, lai nākotnē, uzlabojoties infrastruktūrai, visi varētu pelnīt tūrisma nozarē. Kolkas ragu vienmēr brauks skatīties. Bet ceļotāji jāapkalpo kvalitatīvi, atbilstoši mūsdienu prasībām, par pakalpojumiem izsniedzot čekus. Tad tūristi gribēs atgriezties. Arī daudzviet citur Eiropā vasara ir īsa, bet tur vietējie pamanās 3 mēnešos nopelnīt iztikšanu visam gadam.

Visbeidzot, tikšanās noslēgumā kolcinieki jokojot atzina: cik labi, ka nav apvienojušies ar Roju, bet gan ar

Dundagu! Cerēsim, ka dzīve kopīgā novadā aizvien vairāk vienos abu pagastu ļaudis.

Alnis Auziņš

Martā Kolkā...

6. III tautas namā sacensības novasā.

13. III plkst. 19.00 tautas namā neatkarīgais teātris *Kabata* izrādīs Andreja Koreičika komēdiju *Uzmanīgi ar sievietēm*. Lomās Voldemārs Šoriņš, Aīda Ozoliņa, Egija Missa un Ruta Vītiņa. Biļetes nopērkamas: Dundagā — Kultūras centrā pie Smaidas Šnikvaldes, Mazirbē — bibliotēkā pie Sniedzes Švāģeres, Kolkā — Mūzikas skolā pie Inoras Sproģes vai Kolkas pagasta pārvaldē (kases darba laikā). Tālrunis: 63220519. Cena iepriekšpārdošanā Ls 3, izrādes dienā Ls 4.

19. III Kolkas mūzikas skolas un Sabiles mūzikas un mākslas skolas audzēkņu sadraudzības koncerts.

... un Dundagā

5. III plkst. 19.00 un 20.30 Dundagas amatier-teātra dzejas izrāde *Sibillas diena*. Vietu skaits ierobežots, ielūgumus iegādāties iepriekš pilī. Ieeja Ls 1,50, pensionāriem un skolēniem Ls 1.

6. III pasākums pensionāriem.

6. un 19. III plkst. 10.00 tematisks pasākums *Sievietes sūtība*, vada Inese Freija-Neimane.

13. III plkst. 10.00 novada galda spēles: galda teniss, šahs, dambrete uz atdošanu, šautriņu mešana, galda hokejs.

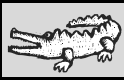
16. III plkst. 11.00 leģionāru atcere, ziedu nolikšana pie *Krokodila*, atmiņās kavēsimies pie tējas tases pilī.

20. III plkst. 10.00 novada galda spēles: zolīte, novuss, dambrete, šaušana, datorspēle, puzzles likšana.

25. III Komunistiskā genocīda upuru piemiņas diena, plkst. 14.00 atceres brīdis pie *Šķeltā akmens*, plkst. 14.30 koncerts pilī.

26. III plkst. 18.00 un plkst. 20.00 *Sibillas diena*.

27. III Dziesmu konkurss *Cālis un Gailis 2010*.

Runas vīriem ir spēks rokās

Novada domē 27. janvārī ...

► 2009. gada budžeta izpilde

Apstiprināja saistošos noteikumus *Par Dundagas novada pašvaldības 2009. gada budžeta izpildi.*

► Investīcijas a/s Talsu slimnīca

Nolēma 2010. gada budžetā rezervēt Ls 2268 novada iedzīvotāju saņemto pakalpojumu apmaksai Talsu slimnīcā.

► Atkritumu apsaimniekošana

Nolēma no Talsu rajona pašvaldības pārņemt 32 kapitāla daļas kapitālsabiedrībā SIA *Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība «Piejūra»* un galvojuma daļas par Ls 80198,20 par Ls 21590,20 Kohēzijas fonda projekta *Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas Piejūras reģionā* īstenošanai.

► Koris

Dundagas jauktā kora finansēšanai 2010. gadā biedrībai *Zaļais novads* piešķīra Ls 1900 dotāciju.

► Cenrādis pansionājam Jaundundaga

Apstiprināja pakalpojumu izceļojumus pansionājam *Jaundundaga*: telpu noma vienam cilvēkam Ls 3,50 diennaktī, veļas mazgāšana Ls 1,20 par reizi, mazgāšanās duša Ls 0,80, telts vietas un tualetes izmantošana Ls 0,50 dienā. Maksā iekļauts PVN.

Ar PVN neapliekamajiem pakalpojumiem: par ilglaicīgu uzturēšanos pansionājam Ls 80 mēnesī, tehnisko palīgīdzekļu noma Ls 0,50 mēnesī.

► Pirmpirkuma tiesības

Atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz nekustamajiem īpašumiem *Kūkiņi* (12,6 ha), *Lāse* (10,3 ha), *Viklandi* (31,6 ha), *Vāci II* (9,48 ha), *Valciņi* (4,82 ha), *Bites* (4,45 ha), *Kaimiņi* (5,7 ha), *Līvzemes* (4,7 ha) un *Nigliņi* (4,7 ha).

► Datorpakalpojumi un kopēšana vidusskolā

Apstiprināja datorpakalpojumu un kopēšanas maksas skolēniem Dundagas vidusskolā.

► Vecāku parādi bērnodārzam

2009. gada kopējie parādi ir Ls 255,03 par 15 bērniem.

Uzdeva Sociālajam dienestam novērtēt parādnieku materiālo stāvokli un personām, kuras atzītas par trūcīgām, sagatavot lēmuma projektu par parāda dzēšanu, bet ar maksāspējīgiem turpināt sarunas par parāda nolīdzināšanu.

► Nauda izglītībai

Nolēma sadalīt valsts piešķirto

finansējumu interešu izglītībai: Dundagas vidusskolai – 79 stundas jeb Ls 1199,29, Kolkas pamatskolai – 15 stundas jeb Ls 227,71.

Sadalīja 2010. gadā mācību literatūrai paredzētos valsts budžeta līdzekļus: Dundagas vidusskolai – Ls 322,12, Kolkas pamatskolai – Ls 58,88, vienam skolēnam iznāk Ls 0,6927.

► Sociālie pabalsti

Nolēma atbalstīt labdarības pasākumu rīkošanu, lai savāktu ziedojumus iedzīvotāja medicīnas izmeklējumu veikšanai ārzemēs un pēc labdarības akcijas noslēgšanās nolēma piešķirt izstrūkstošo summu no pabalstiem.

Citam iedzīvotājam piešķīra vienu Ls 120 sociālo pabalstu atkarības problēmu ārstēšanai.

► Prieka Vēsts

Pagarināja Dundagas kristiešu draudzei *Prieka Vēsts* ieguldījumu termiņu tautas namā līdz 2010. gada 1. jūnijam.

► Projektu konkurss

Nolēma piedalīties Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atklātā projektu konkursā, lai izstrādātu tehnisko projektu Kolkas tautas nama jumta rekonstrukcijai, apkures sistēmas labiekārtošanai un *Pastnieku* neapdzīvojamo telpu pārbūvei.

► Tirgus maksa

Ar 1. II noteica Dundagas tirgū maksu par tirdzniecības vietu (ar 21% PVN).

Rūpniecības precēm un rūpnieciski ražotām pārtikas precēm tirgus dienās — Ls 3,70, gadatirgū – Ls 6,00. Pašvaldības iedzīvotāju un uzņēmumu produkcijai (dārzeniem, medum, stādiem, konditorejai u. tml.) attiecīgi Ls 0,90 un Ls 1,30. Citu tirgotāju produkcijai (dārzeniem, stādiem) Ls 1,30 un Ls 1,50. Citu tirgotāju rūpnieciski ražotai konditorejai Ls 1,90 un 2,50.

Citu tirgotāju produkcija (gaļas izstrādājumiem) — Ls 3,10 un gadatirgū – Ls 4,90.

Apstiprināja maksu par tirdzniecības vietu Kolkas tirgū: pārtikas un rūpniecības precēm Ls 3 darbadienās un Ls 4 sestdienās. Medum un bišu produktiem Ls 1, autoveikalam EVA — Ls 2.

► Dažādi noteikumi

Apstiprināja saistošos noteiku-

mus Nr. 2 *Par ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanas ierobežošanu Dundagas novadā.*

Apstiprināja novada domes informācijas sistēmas drošības noteikumus un datoru, interneta un vispārpieejamo elektroniskās informācijas resursu publiskas izmantošanas kārtību novada publiskajos interneta pieejas punktus.

Apstiprināja Dundagas novada Centrālās bibliotēkas nolikumu, bibliotēkas lietošanas noteikumus un datortehnikas un interneta lietošanas noteikumus.

► Agrāku lēmumu maiņa

Iepazinusies ar pieteicējas prasību un lietas materiāliem, novada dome atzina par prettiesisku un atcēla 26.02.2007. Kolkas pagasta padomes lēmumu Nr.3 *Par Kolkas pagasta padomes lēmuma atcelšanu*, kas atcēla Kolkas pagasta padomes 09.09.1998. lēmumu Nr. 119 par 200 m ceļa pārvietošanu pie *Tilļiem* un *Vitolkalniem* Sīkragā.

► Stacijas iela 3

Nodeva sagatavoto *Stacijas iela 3* detālplānojuma pirmo redakciju sabiedriskai apspriešanai un atzinumu saņemšanai.

► Atkritumu apsaimniekošana

Pēc Vides ministrijas priekšlikumiem laboja saistošo noteikumus Nr. 3 *Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Dundagas pašvaldības teritorijā.*

► Ceļu uzturēšana

Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro Attīstības un plānošanas komitejas sēdē informējis, ka pašvaldības teritorijā, zemes reformas laikā iemērot īpašumus, no tiem netika nodalīti ceļi. Tāpēc atsevišķi ceļu posmi ir nonākuši īpašnieku parziņā un uzturēšanā, ko viņi dara reti vai nedara nemaz. Pašvaldībai ir sarežģīti uzturēt savus ceļus. Bieži vien, labojot vai tīrot pašvaldības ceļu, nākas tērēt naudu arī īpašnieka ceļa daļā, bet nav nekāda veida, kā ieguldīt atgūt. Pašvaldība finansējumu saņem tikai reģistrētu pašvaldības ceļu uzturēšanai.

Izveidoja darba grupu: Elmārs Pēterhofs, Andris Kojro, Ilmārs Gleglu, Ineta Mauriņa, Raitis Sirkels, Guntis Kļaviņš, Guntis Kārklēvalks, kam jāsagatavo ceļu apsaimniekošanas noteikumu projekts un apsaimniekošanas līguma paraugs.

► Pašvaldību sadarbības apvienība

Nolēma izbeigt darbību un likvidēt pašvaldību sadarbības apvienību *Ziemeļkurzeme.*

► Nosaukuma piešķiršana

No īpašuma *Lāses* atdalāmajam zemes gabalam piešķīra nosaukumu *Vakarlāses.*

► Īres līgums

Uz 3 gadiem pagarināja dzīvojamās telpas īres līgumu dzīvoklim Ernesta Dinsberga ielā *Ķīkaros.*

► Dzīvesvietu deklarēšana

Atļāva pašvaldības dzīvoklī vienam apakšrīniekam deklarēt dzīvesvietu.

► Finansējums dziesmu svētkiem

Nolēma 2010.gada budžetā iekļaut Ls 4828 Dundagas vidusskolas un Ls 2628 Kolkas pamatskolas kolektīvu sagatavošanai un dalībai X Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos (arī pūtēju orķestra tērpiem).

► Politiski represētas personas statusa piešķiršanas komisija

Izveidoja novada Politiski represētās personas statusa piešķiršanas komisiju: Raitis Sirkels, Daiga Mužellovska, Dace Bergmane, Dace Kurpniece un uzdeva tai izstrādāt komisijas nolikumu.

► Mākslas un mūzikas skola

Apstiprināja Dundagas Mākslas un mūzikas skolas nolikumu un noteikumus par vecāku līdzfinansējumu Dundagas novada profesionālās ievirzes skolās — Dundagas Mākslas un mūzikas skolā un Kolkas mūzikas skolā.

► Izglītības pārvaldes darbs

Nolēma slēgt Ls 5616 līgumu ar Talsu novada pašvaldību par Izglītības pārvaldei deleģēto funkciju veikšanu.

► Adrešu piešķiršana

Piešķīra adreses un nekustamā īpašuma nosaukumus 4 transformatoru apakšstaciju ēkām.

► Gatavojot 2010. gada budžetu

Apstiprināja saistošos noteikumus Nr. 4 par novada pašvaldības 2010. gada budžetu.

Piešķīra Ls 8160 dotāciju biedrībai *Dundagas bērnu dienas centrs «Mājas»*, Ls 250 Dundagas pensionāru apvienības vajadzībām, Ls 150 Kolkas pensionāru pasākumu vajadzībām, Ls 500 invalīdu biedrības vajadzībām, Ls 5864 dotāciju *Dundagas aprūpes namam «Stacija»*.

Atbalstīja jaunāka auto iegādi pašvaldības policijai un auto iegādi Saimnieciskajam dienestam.

Grozīja slodzes Dundagas un Kolkas bērnodārzos.

Paredzēja Ls 400 mazturīgo ģimeņu bērnu ekskursijām.

Paredzēja Ls 787,50 dotāciju biedrības *Kolkas radošā grupa* ie-

sniegtajam projektam par krēslu iegādi Kolkas tautas namam.

► Kubalu skolas – muzeja projekts

Projekts Kubalu skolas saimniecības ēkas renovācijai un muzeja sētas labiekārtošanai iepriekš ir skatīts komitejās.

Gan Attīstības un plānošanas komiteja 13. I, gan Sociālā, izglītības un kultūras jautājumu komiteja 14. I ieteikusi domei turpināt projektu, bet pirms tā uzsākšanas veikt tehniskā projekta ekonomiskās daļas ekspertīzi. Finanšu komiteja 20. I izteica priekšlikumu sagaidīt ekspertīzes atzinumu un lēmumu pieņemt domes sēdē. SIA «LBS – Konsultants» sniegusi atzinumu, ka projektā iekļautās izmaksas atbilst 2010. gada janvāra vidējām tirgus cenām un atbilst pasūtījuma specifikai.

Par komiteju sagatavotajiem lēmumiem turpināt projektu dome nebalsoja, lai gan par to rosināja balsot arī deputāts Aigars Zadiņš.

Dome noraidīja priekšsēdētāja Aldona Zumberga iesniegto rakstisko priekšlikumu: atcelt iepirkumu, sagatavot un izsludināt jaunu iepirkumu, sadalot to divos iepirkumos.

... un 11. februārī

► Atvaru detālplānojums

Tā kā vēja generatora aizsargjosla nedrīkst pārkāpties ar ceļa zemes nodalījuma joslu, jāgroza īpašuma detālplānojums. Atcēla saistošos noteikumus Nr. 16 *Īpašuma «Atvari» detālplānojuma grafiskā daļa, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi.*

► Projekti

Nolēma piedalīties Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai pasākumā *Pamatpakalpojumi ekonomikai un iedzīvotājiem* ar projektiem *Kolkas tautas nama vienkāršotā rekonstrukcija* par Ls 81997,31 un *Dundagas vidusskolas lielās sporta zāles palīgpalīdzību vienkāršotā rekonstrukcija* par Ls 26416,65.

Nolēma lūgt projekta *Labiekārtošanas un renovācijas darbi Kubalu skolas – muzeja sētā* izstrādātāju SIA *Arhitektu birojs «Krasts»* veikt tehniskajā projektā nepieciešamos grozījumus un izveidot darba grupu, lai izvērtētu tehniskā projekta atbilstību projekta mērķim un sagatavotu priekšlikumus.

*Protokolus
pārlikuoja Aivars Miška*

Par projektu Kubalu skolā–muzejā

Par Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) pasākuma *Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana* projektu Kubalu skolā-muzejā runāts un rakstīts ir daudz. Februāra vidū lūdzām projekta sagatavotāju, novada domes priekšsēdētāju un iepirkumu komisijas locekli skaidrot notiekošo.

Gunta Abaja, projekta pieteikuma sagatavotāja un kontaktpersona.

— *Kā radās projekts? Kāda ir tā būtība? Kāda — līdzšinējā gaita?*

— 2008. gada 15. septembrī *ELFLA* izsludināja pasākumu lauku mantojuma saglabāšanai un atjaunošanai — vienīgo pašvaldībām pieejamo Eiropas Savienības finansējumu ar simtprocentīgām attiecināmām izmaksām. Pavērās iespēja iegūt ES naudu, pašvaldībai atmaksā-

jot tikai PVN daļu. Es gan šaubījos, vai mūsu pašvaldības deputāti atbalstīs ieceri īstenojot šādu projektu Kubalu skolā-muzejā. Tāpēc vispirms ar toreizējo Dundagas pagasta vadītāju Austri Kristapsonu Lauku atbalsta dienestā (LAD) pie Jūzefas Kļavas skaidrojām, kādiem nosacījumiem jāatbilst. Muzejam jābūt akreditētam, ieguldījumiem jābūt saistībā ar lauku mantojumu. Precizēt vajadzēja muzeja misiju.

2008. gada 27. oktobrī pašvaldības deputāti vienbalsīgi pieņēma

politisku lēmumu — atbalstīja nodomu piedalīties pasākumā. Sākotnējā doma bija finansējumu ieguldīt skolas ēkā. Taču jau tajā pašā sēdē pēc atbalsta sniedzēja ieteikuma nolēma papildus veidot ekspozīciju saimniecības ēkā, atspoguļot lauku vidi, sētu, jo projektā ir lauksaimniecības, mežsaimniecības un amatniecības virziens. Savukārt muzejs darbojas divos virzienos: izglītības un novadpētniecības. Projekta pieteikumā ietvēra arī Ministru kabineta (MK) prasību — ēku renovācija — piemērošana muzeja funkciju veikšanai, autentiskas muzeja ekspozīcijas izveide.

Nākamajā sēdē 24. novembrī jau bija veikti aprēķini projekta pieteikumam un precizēts, ka Dundagas pagasta padome nolemj piedalīties šajā pasākumā ar projektu *Lauku saimniecības vēsturiskās apbūves atjaunošana Kubalu skolas-muzeja sētā*, izveidot lauksaimniecības un mež-

saimniecības ekspozīciju ar amatniecības mācību programmu iespējām. Projekta kopējā summa — Ls 173 932, no tā attiecināmās izmaksas — Ls 140 000. Projekta īstenošanai vajadzīgo finansējumu pašvaldība garantē no sava budžeta.

Lai arī atbalsta sniedzējs ieskaita 20% priekšfinansējumu, šajā gadījumā 28 000 latu, ko pašvaldība saņēma, saprātām, ka kopsumma ir ļoti liela. Tāpēc jau projekta pieteikumā ietvērām ideju to īstenot 3 kārtās un 3 gados: saimniecības ēkas renovācija, un pēdējā, trešajā posmā, piedevām vēl teritorijas labiekārtošana atbilstoši vēsturiskajai videi. Lai izvairītos no kredīta, darbība ir šāda: pašvaldība iegulda priekšfinansējumu vienā posmā, atskaitās par padarīto, nauda nāk atpakaļ un to atkal iegulda nākamajā posmā.

Projekta pieteikumu iesniedza 2008. gada 12. decembrī. Pavisam Latvijā bija pieteikti tikai 8 šādi

projekti. Vēl nebija izstrādāts tehniskais projekts. 2008. gadā Andris Girniuss bija veicis līgumdarbu — apsekojis un novērtējis saimniecības ēku. Tad pašvaldība izsludināja iepirkumu par tehniskā projekta izstrādi, turklāt kā kopēju tehnisko projektu: saimniecības ēkas renovācija un teritorijas labiekārtošana.

To veica Iepirkumu komisija, kurā bija toreizējais izpilddirektors Andris Kojro un finansiste Zinta Eizenberga. Bija visai daudz pieteikumu, bet lētākais piedāvājums — SIA «Arhitektu birojs *Krasts*». Pēc mūsu speciālistu lūguma viņi pamatoja lēto izcenojumu, un ar viņiem noslēdza līgumu. Būvvalde vairākkārt deva tehnisko projektu autoriem atpakaļ, un to iesniedza pēdējā brīdī, ievērojot termiņu — 6 mēnešus, proti, līdz 2009. gada 12. jūnijam. To apstiprināja, gan ar iebildēm un nepilnīgi izstrādātās daļas pārceļot uz būvniecības gaitu un

izvirzot stingrākas amatniecības prasības darbu veicējiem, lai neiestu kvalitāte.

Tad bija jāuzsāk pārējie iepirkumi. Novada reformas dēļ lūdzām pagarinājumu un to saņēmām — līdz 30. oktobrim. Pa to laiku mainījās Iepirkumu komisijas sastāvs, jo sāka strādāt cits izpilddirektors — Elmārs Pēterhofs. Jaunā komisija sagatavoja iepirkuma nolikumu un izsludināja iepirkumu par būvdarbu izpildi. Projektā paredzētā summa būvdarbu izpildei un labiekārtošanai ir 121 000 latu. Iepirkums bija jāriko kā konkurss, iesaistot Iepirkumu uzraudzības biroju (IUB). Konkursa nolikumā arī ietvēra prasības darbu izpildes kvalitātei — pretendentiem jābūt Latvijas Amatniecības kameras biedriem. Gatavojot muzeja prasības tehniskajam projektam, projekta vadītājs Ivars Abajs konsultējās ar Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja speciālistiem un Latvijas Zinātņu akadēmijas akadēmiķi Saulvedi Cimermani.

Konkursā par būvdarbu veikšanu pieteicās 20 interesentu, bet noteiktajā laikā iesniedza divi: amatniecības firma *Dziedrs* un SIA *Stats*. Lētākā cena bija *Dziedram*. To apstiprināja Iepirkumu komisija un izsludināja IUB.

— **Projekts virzījās uz priekšu līdz šī gada janvārim, kad mūsu novada domes priekšsēdētājs Aldons Zumbergs paziņoja, ka neparakstīs līgumu par projekta turpmāko virzību, jo tas esot nesamērīgi dārgs. Cenu ekspertīze apliecināja, ka būvdarbu izmaksas atbilst vidējām. Vēlreiz tika lūgts IUB dot savu vērtējumu. Tas norādīja uz dažādām nepilnībām. A. Zumbergs pieļāva iespējamību atcelt iepirkumu par būvdarbu veikšanu un izsludināt jaunu iepirkumu.**

— Svarīgi ir saprast būtisko. Mans darbs ir bijis sagatavot projekta pieteikumu atbilstoši MK prasībām, un Aldons mani arī apstiprinājis kā projekta kontaktpersonu.

Iepirkumu nevar atcelt uz aizdomu pamata. Pēc IUB izsludināšanas pagājušas vairāk nekā 11 dienas, kad oficiāli drīkst protestēt, bet neviens to nav darījis. Piedevām cenu ekspertīze deva labvēlīgu atzinumu. Vēlāk pieprasītajam un saņemtajam IUB novērtējumam ir tikai ieteikuma raksturs. Piemēram, ka bijis konkurences ierobežojums, kas neļauj konkursā uz būvdarbiem pieteikties ārzemniekiem. Jā, pasūtītājs gan var jebkurā brīdī pārtraukt iepirkumu procedūru, bet — ja tam ir **objektīvs pamatojums**.

Jāuzsver, ka pašvaldībai jāatmaksā tikai PVN daļa. Tie ir apmēram Ls 30 000 trīs gados. Jaunajā budžetā šī finansējuma daļa ir iekļauta.

— **10. un 11. II pastāvīgo komiteju sēdēs deputāti sprieda, vai nepilnīgo tehnisko projektu iesniegt autoram, SIA «Arhitektu birojs Krasts» pārstrādāt un par to lūgt LAD termiņa pagarinājumu.**

— Ja viss līdz šim bija gājis likumīgu gaitu, ja finanšu devējs, LAD, to akceptējis, tad būtu pavisam nesaprātīgi mums, pasūtītājiem, apšaubīt pašu izvirzītos kritērijus un atsviest projektu sākuma stadijā.

Es neesmu uzvarētājas firmas, *Dziedra*, pusē, bet gan projekta pusē. Mēs jau tā esam vilcinājušies: 90 dienās, līdz 5. I, neesam saskaņojuši līgumus, nav noslēgta vienošanās ar uzvarējušo pretendentu, ka turpinās sarunas, priekšsēdētājs atsakās parakstīt līgumus par būvdarbu veikšanu un būvuzraudzību. Tas nav korekti pret pretendentu, kas

likumīgi piedalījies un uzvarējis.

IUB mājas lapā ir norāde: ja iepirkumu procedūru pārtrauc pēc pasūtītāja iniciatīvas un tam nav objektīvu iemeslu, pasūtītājam ir jāreķinās ar iespējamām pretendentu pretenzijām. Tie var būt tiešu darbi. No projekta virzības viedokļa mums jāievēro finanšu devēja nosacījumi, tās vienošanās, kas jau noslēgtas ar LAD. Visi iepirkuma dokumenti ir auditēti. Finanšu devēji nelikumības nesaskata. Neturpinot projekta virzību atbilstoši normatīvajiem aktiem, rodas risks projektu vispār apturēt.

— **Divās komitejas sēdēs janvārī deputāti sprieda, vai projektu turpināt.**

— Jā, un abās to atbalstīja. Domes sēdē šāds jautājums gan nebija iekļauts darba kārtībā, bija cits: priekšsēdētāja priekšlikums atcelt iepirkumu. Sēdē deputāti nobalsoja pret to.

— **Aldons min, ka termiņu tomēr var pagarināt, ka darbus var iesākt vēlāk.**

• Kubalu skola 20. gs. 30. gados.

Kubalu skolas-muzeja krājums.

— Termiņš ir līdz nākamajam gadam, bet tad vajadzētu krietni lielāku pašvaldības priekšfinansējumu. Apvienojot projekta īstenošanas pirmās 2 kārtas, no budžeta būtu jāiegulda apmēram Ls 70 000. Pēc tam to atdotu, taču tik ievērojamu summu izņemt no aprites līdzekļiem nav reāli. Izjaucot projekta virzību pa 3 posmiem, pašvaldībai tas kļūst finansiāli neiespējams. Pašvaldībai būtu jārikojas atbilstoši likumiem un normatīvajiem aktiem, lai nebūtu iespējama tiesvedība, lai pašvaldība nezaudētu un lai projektu īstenotu atbilstoši tā mērķiem.

Aldons Zumbergs, novada domes priekšsēdētājs

— **Kāpēc notiek tā, kā notiek?**

— Visu problēmu cēlonis ir vājš tehniskais projekts. Tas, ko pēdējās nedēļās emocionāli un kaislīgi apspriedām, ir tikai sekas. Es tās atklāju un veicu darbības, lai apturētu aplamo tālāko virzību. Tas izraisīja nepamatoti asu reakciju, ko nebiju gaidījis. Labi, ka šodien (10. II, Attīstības un plānošanas komisijas sēdē. — A. A.) izdevās ar vēsu prātu piekerties pie saknēm un vienoties, ka no turienes jāsāk risināt.

— **Proti, kāds būs risinājums un kā tas ietekmēs pašu projektu?**

— Mainīsies skaitļi un arī tas, ko mēs praktiski darīsim. Pamatveidojumam, kur ir saimniecības ēkas, visam jābūt tip-top, bet tur ir atklājušies trūkumi. Mūri ir vienīgais autentiskais veidojums, kas paliks, kur sajūtīsim 160 gadu veco elpu. Pārējais būs radīts no jauna, tikai atdarināts pēc parauga. Ne logi, ne durvis, ne jumti, ne grīdas, ne žogi nebūs tamlīdzīgi. Pamanīju, ka pro-

jektā maz aprakstīts, ko tur darīs, tas, kas minēts, manuprāt, galīgi aplam, un finansējums šai sadaļai — nepilnīgs, toties ārkārtīgi daudz visām citām lietām.

— **Tu pamanīji, bet — ļoti vēlū. Kāpēc? Un vai labošanas vilciens jau nav aizgājis?**

— Mana funkcija nopietni sākās tajā brīdī, kad jāparaksta līgums. Līdz tam es pat nevarēju iejaukties šajos procesos. Iepirkumā arī nedrīkstu, jo tā ir pastāvīga institūcija, un viņu lēmums man ir saistošs.

— **Bet Iepirkumu komisijā jau ir mūsu pašu pašvaldības speciālisti.**

— Jā, mūsu cilvēki. Viņi diemžēl nelasīja nolikumu.

— **Kas notiks tālāk? Tu esi par to, ka tehniskais projekts jāpārstrādā?**

— Jā. Mēs vērsīsimies pie tās pašas arhitektu firmas *Krasts*, lai viņi piesaista speciālistus un izlabo kļūdas.

— **Krastam izvirzīs noteiktu laiku šim darbam?**

— Acīmredzot. Par to, cik ilgu laiku dosim, es vienošos ar LAD. Tas neievilksies tā, lai šogad plānotos darbus nepadarītu. Pēc pašreizējā grafika tas iecerēts maijā, bet var iesākt nedaudz vēlāk un paredzēto padarīt līdz rudens sākumam. Nesaskatu, ka tas radītu kādu apdraudējumu. Līgums ir noslēgts līdz 2011. gada 30. augustam. Arī tad, ja ir kādas neveiksmes, to iespējams pagarināt.

— **Bet pašvaldībai tas būtu finansiāli daudz neizdevīgāk.**

— Protams, tas sarežģītu naudas atguvi. Taču līgums ar LAD ir pietiekami elastīgs. Taisnība, ir ierobežojumi, ka nedrīkst izdarīt tādas grozījumus, kas neļautu sasniegt šī projekta mērķi. Apjomi var mainīties līdz 30%, to paredz līgums. Jā, šī ēka ir jāpiepilda tā, lai tā funkcionētu atbilstoši projekta pieteikumā iestrādātajam mērķim.

— **Bet jaunu iepirkumu neizsludinās?**

— Tas nav manā kompetencē. Es varu tikai rosināt, ņemot vērā IUB vērtējumu, vēl citus apstākļus, to, kādi skaitļi parādīsies tad, kad izlabos tehnisko projektu. Es runāšu ar LAD par termiņu, un termiņu noteiksim *Krastam*.

— **Vai tas Krastam jāveic par savu naudu, vai arī mums būs vajadzīgs papildu finansējums?**

— No juridiskā viedokļa tikai viņi drīkst labot. Ja viņiem nebūs naudas, par ko algot speciālistus, tad mums būtu jāfinansē, jo mūsu interesēs ir darīt visu, lai projekts neapstātos. Tāpēc lūgšu deputātus ņemt vērā, ka tāda vajadzība var rasties. Šī nauda nebūs iekļaujama attiecināmajās izmaksās, bet būs jāņem papildus no mūsu budžeta.

— **Kādi pašlaik secinājumi?**

— Viss, ko dara, jādara kārtīgi. Ja atklāta kļūda, tad tā jāatzīst un jālabo. Citu iespēju neredzu.

— **Tikai tas nāk ļoti vēlū.**

— Jā, vēlū, bet labāk vēlū, nekā pārāk vēlū. Līdzko konstatē kļūdu, tā jāizlabo. Izlabot nevar tad, ja no šautenes esi izšāvis lodi.

Viss, ko esmu darījis, ir tālab, lai iznākums būtu labāks. Nemaz tik viegli tas nav man nācies.

Zinta Elzenberga, Iepirkumu komisijas locekle

— **Lūdzu, pastāsti par atklātā konkursa Kubalu skolas saimniecības ēkas renovācija un muzeja sētas labiekārtošana procedūru!**

— 15. II Dundagas novada pašvaldības Iepirkumu komisija izskatīja tai adresētās vēstules. Vienu vēstuli ar IUB atzinumu pielikumā komisijai bija adresējis domes priekšsēdētājs, otras divas saņemtas no Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB). Sēdes laikā komisijas locekļi iepazinās ar tai adresētajām vēstulēm, velkot paralēles ar Publisko iepirkumu likuma normām un februāra domes ārkārtas sēdē pieņemto lēmumu par nepieciešamajām izmaiņām tehniskajā projektā. Uz komisijas sēdi uzaicināja arī Dundagas novada Būvvaldes inspektoru Andri Girmiusu. Viņš komisijas locekļus iepazīstināja ar Būvvaldes ziņojumu, kas bija par pamatu domes ārkārtas sēdes lēmumam. Komisiju informēja, kādi būtiski grozījumi tehniskajā projektā ir jāveic, lai būve kalpotu ilglaicīgi. Iepirkumu komisiju informēja, ka vajadzības gadījumā Būvvalde lems par tehniskā projekta akcepta atcelšanu.

KNAB, pamatojoties uz to, ka IUB ir konstatējis vairākas iepriekš minētā konkursa nolikuma neatbilstības un lūdzis Dundagas novada domi ņemt vērā IUB norādījumus, pieņemot lēmumu konkrētās iepirkumu procedūras ietvaros, lūdz sniegt informāciju KNAB, norādot veiktās darbības, pieņemtos lēmumus, izdarītos grozījumus u.c., lai novērstu IUB vēstulē norādītās nolikuma neatbilstības Publisko iepirkumu likuma prasībām.

Tā kā tehniskais projekts ir konkursa nolikuma tehnisko specifikāciju viena no galvenajām sastāvdaļām, tad, izdarot būtiskas izmaiņas tehniskajā projektā, nepieciešams grozīt arī konkursa nolikumu. Jāpaskaidro, ka iepirkuma procedūra ir pabeigta, tikai noslēdzot līgumu. Kamēr tas nav noslēgts, pasūtītājs jeb Dundagas novada dome var šo procedūru pārtraukt jebkurā brīdī, ja tam ir objektīvs pamatojums.

Iepirkumu komisija piecu cilvēku sastāvā, pamatojoties uz domes

februāra ārkārtas sēdes lēmumu, uz KNAB prasībām un Būvvaldes inspektora ziņojumu, vienbalsīgi nolēma pārtraukt atklātā konkursa procedūru *Kubalu skolas saimniecības ēkas renovācija un muzeja sētas labiekārtošana*. Pamatojums — nepieciešamas būtiskas izmaiņas tehniskajā projektā un nolikumā. Līdzīgi pārtraukta iepirkumu procedūra par būvuzraudzību.

Jāpiemin arī būtisks fakts, ka Dundagas novada dome, kas pretendē uz Eiropas Savienības (ES) finansējumu, ar projekta iesniegumu ir apliecinājusi, ka iepirkuma procedūras veiks saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu. Arī MK noteikumi Nr. 755 *Kārtība, kādā piešķir valsts un Eiropas Savienības atbalstu pasākumam «Lauku mantojuma saglabāšana un atjaunošana»* noteic, ka pasākumā ir tādas neattiecināmās izmaksas, kas saistītas ar jebkuru piegādi, pakalpojumu vai darbu, par kuru nav veikta atbilstoša iepirkumu procedūra saskaņā ar normatīvajiem aktiem par iepirkuma procedūras piemērošanu, kā arī izmaksas, kas pārsniedz tirgus cenu, un nepabeigti darbi.

Tomēr tas nenozīmē, ka ES projektu neīstēnos. Februāra ārkārtas sēdē lēma arī izveidot darba grupu, lai novērtētu tehniskā projekta atbilstību projekta mērķim un sagatavotu priekšlikumus SIA «Arhitektu birojs *Krasts*». Pēc tehniskajā projektā nepieciešamo grozījumu veikšanas sagatavos jaunas tehniskās specifikācijas, izstrādās jaunus nolikumus, ņemot vērā IUB norādījumus, un izsludinās attiecīgas iepirkumu procedūras.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Deputātes Guntas Abajas piebilde

Domes ārkārtas sēdes (11. II) lēmums ir grozīts — tas nav tāds, par kādu balsoja deputāti. Lēmums pēc būtības bija vērst uz iekšēju darbu, izvērtējot tehniskā projekta nepilnības. Lai gan deputāti saņēma sēdes materiāliem pievienotu IUB atzinumu, ārkārtas sēdes statuss neļauj papildināt izskatāmo jautājumu loku. Domes deputāti nav lēmuši atcelt iepirkumu. Ja vienreiz domes sēdē šāds jautājums jau bijis izvirzīts, manuprāt, nav pieļaujams, ka domes Iepirkumu komisija lemj par šo jautājumu, ignorējot domi.

Pamatojoties uz Iepirkumu komisijas 15. II lēmumu, IUB 17. II ir ievietojis paziņojumu par iepirkuma apturēšanu būvdarbu līgumiem. Līdzīgs paziņojums ir pašvaldības mājas lapā par būvdarbu līgumu.

Latviešu karavīri Afganistānā

4. II pilī ar dundadzniekiem tikās Afganistānas karsto punktu aculiecinieki: Sandijs Semjonovs, Atis Klimovičs un Egils Helmanis. Skatījāmie dokumentālo filmu par mūsu karavīriem.

Pēdējo 10 gadus starptautiskā sabiedrība iejaucas, ja uzzina — kādā valstī vara nežēlīgi iznīcina savu tautu, norādīja A. Klimovičs. Ciemiņi uzsvēra, ka 170 latviešu karavīri Afganistānā — tā ir daļa no mums. Kareivji tālajā, kalnainajā un grūti izprotamajā zemē cenšas palīdzēt afgāņu tautai: gādā par civiliedzīvotāju drošību, rūpējas par ūdens apgādi, skolu celtniecību un ce-

ļiem, izglītību un medicīniskajiem pakalpojumiem, neitralizē nesprāgušo municiju.

Vairāki latviešu karavīri zaudējuši dzīvību, arī Dundagas vidusskolas absolvents Voldemārs Anševics. Filmā redzam viņu kopā ar biedriem. Aizkustinoši ir kadri, kur Voldemāra jau vairs nav, un cīņu biedri nespēj valdīt asaras.

Vēl nav skaidrs, kā afgāņi uztver svešiniekus — kā palīgus vai svešu ideju nesējus. Grūti arī paredzēt, kā karš beigsies, jo Afganistāna pēdējos 1000 gados nav mainījies un to nevienam nav izdevies iekarot.

Diāna Siliņa

Dundagas seriāls

MAZBĀNĪTIS

Turpinājums. Sākums 86. numurā.

Pirms gadiem trim Jaunogrē ciemojāties pie Maigas Štreinertes (dz. Urbānes), kas uz dzelzceļa strādājusi no 1949. līdz 1958. gadam, no tiem 5 Dundagas stacijā. «Man ir mazbāniša lokomotīves makets», toreiz teica Štreinertes kundze un piebilda: «Kad meita ziņo, ka drīz būšot mājās no lkšķiles, es vīram saku: man meita zvaniņa no Plintiņiem. Un tikai tad aptveru, ka nepareizi pateicu. Tā man bieži gadās, lai gan vairāk nekā 45 gadus dzīvoju Jaunogrē».

Mēs vēl paguvām uz klausīt atmiņu stāstījumu, kas tagad noder...

Tēvs Kārlis — remonta strādnieks

Mans tēvs Kārlis Urbāns arī strādāja uz dzelzceļa — par remonta strādnieku. Bijām trūcīga ģimene. Nepateikšu, kādu algu saņēma, pēc kara — 30 vai 300 rubļus... Tēvs

Tēva darbs bija raudzīties, lai sliežu savienojumi būtu kārtībā, ja nodiluši, tad — mainīt. Vasarās viņš līdz ar pārējiem strādniekiem ravēja sliežu ceļus. Pārmijniekiem bija jātīra pārmijas. Toreiz mazbāniša ceļi nebija tā aizauguši kā tagad liele sliežu ceļi. Dzelzceļa strādnieki vasarā ar kaplīti visu zālīti izkaplēja, visas malas izplāva. Sieņu strādnieki drīkstēja ņemt savām vajadzībām.

Tēvs strādāja brigādē, kas apkalpoja distanci Talsu virzienā, kilometru pirms Plintiņiem, pašu Dundagas staciju un posmu līdz Anstrupes kapiem. Tur bija augsts tilts, jo tur tek upīte un ir diezgan dziļa grava. Otra brigāde apkalpoja līniju līdz Pācei. Katrā brigādē strādāja 5 — 6 strādnieki, padoti ceļa meistaram.

Bērnu dienās pa staciju vien blandījās. Tā kā tēvs pazina stacijas galveno dispečeru Venckovu, tad viņš arī mani iekārtoja darbā. Tēvs pavadīja uz dzelzceļa 25 gadus un pensionējās manā laikā.

• Pie Dundagas depo. Lokomotīvē Maiga Urbāne. 50. gadi.

Dundagas iecirknī bija sācis strādāt jau Ulmaņa laikos, ap 1926., 1927. gadu. Tēva mājas, Urbānus, cēla Mazirbes ceļā (krievu laikos — Oktobra ielā) 30. gadu vidū, un tad jau bija uzbūvēta jaunā stacijas ēka.

Dzīvosim zaļi!

Mīlie Šlīteres draugi!

Tapusi mājas lapa www.slitere.lv, kuras izveidi un uzturēšanu nodrošina biedrība «Zaļā doma» un projekts «Baltijas Zaļā josta». Mājas lapā lasiet un skatiet jaunumus par Šlīteres nacionālo parku!

Skats no Šlīteres bākas tiešraidē!

100 metrus virs jūras līmeņa, 5 kilometrus no Baltijas jūras krasta atrodas Šlīteres bāka, no kuras pārdzami Šlīteres nacionālā parka meži, redzama jūra un kuģi. Lai vērotu šo plašumu, nav jādodas uz bāku. Projekta «Baltijas Zaļā josta» īstenotā iecere to ļauj redzēt ikvienam interneta lietotājam jebkurā laikā, uzklīšķinot <http://slitere.lv/projekti/redzet-savam-acim/tiesraides-kamera>.

Patlaban Šlīteres Zilo kalnu krauju sedz sniegs. Debesis brīžam ir pelēkas kā peles kažoks, brīžam atplaukst krāsainās mākoņu puķes.

Vērosim dabu kopā!

To, kas notiek mežā, filmējam un labākos kadrus rādām <http://slitere.lv/projekti/redzet-savam-acim/verosim-dabu-kopa>. Pašlaik galvenie aktieri ir putni, arī ērgļi. Šlīteres nacionālais parks ir iesaistījies

1976. gadā Zviedrijā ierosinātajā starptautiskajā gredzenošanas programmā. Tās mērķis ir apzināt par apdraudētām uzskatītas ērgļu populācijas stāvokli ap Baltijas jūru. Ērgļus gredzeno ar krāsainiem gredzeniem (skat. attēlu), kas ar optisko ierīču palīdzību ir nolasāmi no attāluma. Iegūtie dati ļauj sekot putnu izplatībai, to izdzīvošanas sekmēm un citiem populāciju raksturojošiem lielumiem. Jūras ērgļu piesaistei izmanto kritušus dzīvniekus, ar kuriem tie labprāt barojas.

Latvija programmai pievienojās 1984. gadā. Gredzenu nolasīšana uzsāka Ķemeru nacionālajā parkā, Šlīteres nacionālā parka speciālisti programmai pievienojās 2008. gadā. Izmantojot izdevību, nolēmām novietot kameru ērgļu piesaistes punktā, dodot iespēju arī jums ieskatīties šo lielo putnu dzīvē.

Marta Ratkeviča,
projekta saziņas speciāliste

Dundagas stacijā

Sāku strādāt 1949. gadā, kad man nebija vēl 20 gadu, un tā līdz 1958. gadam, kad piedzima meita.

Mainījās uzvārds: no Urbānes kļuva par Štreinerti, un jauno, zviedrisko uzvārdu virskondrotori nespēja pareizi uzrakstīt, tāpēc rakstīja vārdu: Maiga.

Sākumā biju svērāja, tad strādāju par rezerves dežuranti un dežuranti, mazliet — par dispečeri. Tas man patika, bet man nepatika dzīvot Ventspilī, kur mūžam pūta auksti vēji. Kā dispečerei man bija grafiks maršrutam, bet precīzi laikus vairs neatceros. No Dundagas līdz Ventspilij ar visām pieturām bānītis brauca trīsarpus stundas, līdz Mazirbei vien kādu pusotru stundu. Biļete līdz Virpei maksāja 45 kapeikas, divreiz dārgāk līdz Ventspilij. Pati esmu braukusi ar lokomotīvi, preču vagonā gan ne.

Stacijā strādāja: stacijas priekšnieks, trīs stacijas dežuranti — pa 12 stundām maiņā, trīs vai četri pārmijnieki. Brigāžu mājā, kur atpūtās vilcienu vadītāji un kondrotori, strādāja trīs apkopējas. Viena nāca staciju uzkopt, pārējo uzdevums bija vārīt tēju un apkalpot brigādi, kas tur atpūtās. Viņi atbrauca astoņos vakarā un devās gulēt, lai naktī brauktu caur Mazirbi uz Ventspili. Stacijā bija arī divi sakarnieki, kas vajadzības gadījumā kāpa stabos. Stacijas ēkā mazā svē-

• Vecā Dundagas stacijas ēka svētku rotā.

rāju istabiņā varēja uzglabāt rokas bagāžas. Tur arī bija svāri.

Ceļa malā atradās depo, gandrīz pretī pašreizējai baptistu baznīcai — ēka, kur vienai lokomotīvei iebraukt, un vēl blakus slīdes. Tur strādāja divi strādnieki.

Svērājām bija šausmīgi daudz jāraksta. Par katru vagonu — dokumenti divos eksemplāros un vēl tā saucamā vagonu lapa: cik tur daudz iekšā materiāla, kas tieši, kas nosūta, kas saņems. Mēs to visu rakstījām latviski, lai gan veidlapas bija krieviski. Kāpēc tāds nosaukums «svērāja»? Nezinu. Bija tāda štata vienība. Ja vajadzēja svērt labību, tad gan piedalījāmies, bet reti. Par

svaru atbildēja nosūtītājs. Svērājām gan bija jāzina, kādus paliktņus likt. Par svērāju nostrādāju pusgadu. Tas likās vienmuļš darbs.

Kolhoza gados no Ances veda daudz kartupeļu, izkraušana bija drausmīga. Viss bija pilns ar kartupeļiem, tos kravas mašīnās veda uz sīrupfabriku.

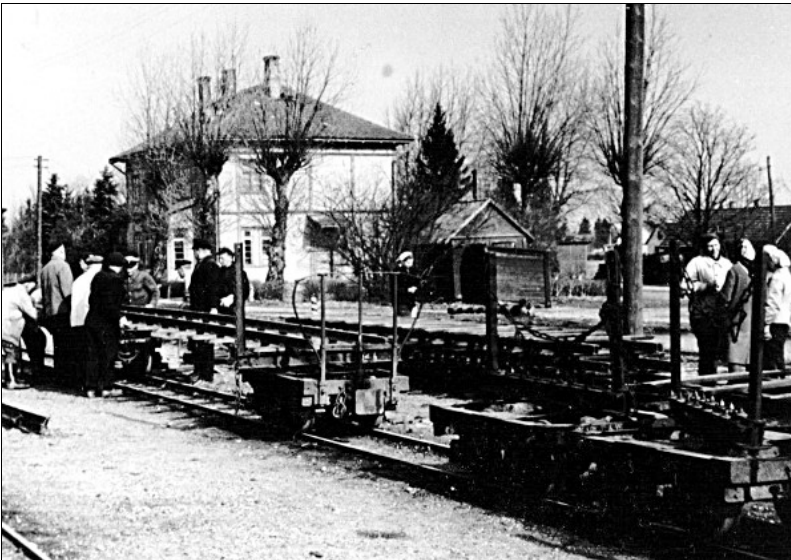
Mūsu galvenais dispečers Venckovs bija latvietis. Viņa laikā sāku strādāt par dežuranti. Tas patika labāk, jo mani saistīja vilcienu kustība. Ļoti gudrs vilcienu nozarē bija dežurants Kleinšmits, kas dzīvoja pašā celtajā sarkanajā mājā uz krustojuma, līdzko no Talsiem iebrauc Dundagā. Nesapratu, kāpēc viņš negāja par priekšnieku. Viņš mani visādi atbalstīja.

Mēs bijām pakļauti Jelgavas nodaļai. Venckovs mani sūtīja uz Jelgavu kārtot eksāmenus. Neklātienē biju mācījusies. Jelgavā visi krievi, krieviski vajadzēja atbildēt. Kā mācēju, tā runāju, kaut ko pa vidu arī latviski. Briesmoņi tur nesēdēja. Nodaļas vadītājs Novikovs tikai atmeta ar roku — redz, ka meitēns kaut ko zina, — un atļāva man strādāt par dežuranti. Bet dežuranta vietas Dundagā nebija. Tāpēc dabūju daudz braukāt apkārt pa stacijām — piecus gadus. Otrus piecus nostrādāju Dundagas stacijā.

Alnis Auziņš

Turpmāk vēl.

Foto no M. Štreinertes (Urbānes) albuma

• Sliežu likšana pie jaunās Dundagas stacijas ēkas. 1942./43. g.

Dabas aizsardzības plāns

Februāra sākumā vides ministrs Raimonds Vējonis parakstījis Šlīteres nacionālā parka Dabas aizsardzības plānu.

Dokumentu izstrādāja Dabas aizsardzības pārvaldes Šlīteres nacionālā parka administrācija, un tā pilns teksts ir pieejams Dundagas novada Domē, kā arī elektroniski mājaslapā <http://www.daba.gov.lv/index.php?objid=771>.

Par Šlīteres nacionālo parku.

Aizsardzības kategorija: nacionālais parks, *Natura 2000* teritorija.

Administratīvais iedalījums: Kolka, Dundagas pagasts. Platība: 26 490 ha. Dibināšanas gads: 2000 (1921.–2000.gads — Šlīteres dabas rezervāts).

Dabas vērtības

Nacionālais parks ir izcils bioloģiskās daudzveidības ziņā. Tas ietver 30–50 m augstu Baltijas ledus ezera senkrasta krauju, kas noaugusi ar sugām bagātu dabisku platlapju mežu, kā arī kangaru un vīgu kompleksu — vairākus kilometrus garas kāpu grēdas (kangari), kas mijas ar šaurām, pārpurvotām ieplakām (vigām), galvenokārt zemajiem purviem. Zilo kalnu pakājē plešas abraziņas līdz-

• Apgredzenots jūras ērglis.

Viļņa Skujas foto

nums ar dabiskiem pārmitriem mežiem un Bažu purvs — piejūras tipa augstais purvs, kas saplūst ar kangaru un vīgu kompleksu. Nacionālā parka neatņemama sastāvdaļa ir jūras piekraste ar smilšainu liedagu un kāpām, sausieņu pļavām, sau-

migrējošo putnu. Viena no ES Biotopu direktīvas 1. pielikuma biotopiem bagātākā teritorija Latvijā (26 biotopi).

Andra Ratkeviča

Dzejas laiks

«Notrīs mīlumā sirds»

13. II Kolkas tautas namā diezgan kuplā pulkā atvērām, skatījām un klausījāties Maijas Laukmanes un Daiņa Kārkluvalka kopdarbu — dzeju un fotogrāfiju grāmatu *Šīpuse*.

Kolka ir īstākā *šīpuse*, kam grāmata veltīta, tāpēc arī šē svinējām tās dzimšanas dienu. Daiņa saistība ar Kolku ir tiešāka pa radu līniju, Maijai tā izpaliek, taču tās saites ar Lībiešu krastu, ko nenosaka formālā ģenealoģija, abiem ir vienlīdz lielas un stipras. Gan dzejā, gan attēlos, ko baudījām reizē — ar ausīm un acīm —, uzrunāja autoru klātbūtne, iejušanās, mīlestība pret Ziemeļkurzemes skarbo un tomēr daudzveidīgo dabu un cilvēku likteņiem.

Grāmatas autori kopdarbu nosaukuši par veltījumu Kurzemei un Lībiešu krastam, par sarunām ar sevi. Taču — ne tikai ar sevi. Sarunas ierosina, ievibrē lasītājus. Katru jau citādi. Klausoties dzeju, nez kāpēc atcerējos domu no Aleksandra Pelēča, iespējams, pēdējā stāstu krājuma. Tajā rakstnieks pieticīgi un reizē ietilpīgi runā par savu uzdevumu, proti, pierakstīt *diktētāja* teikto, lai mūžības mēmumam runātu pretī.

«Notrīs mīlumā sirds» — tas ir citāts no jaunās grāmatas. Laukmanes un Kārkluvalka mīlums nav saldi sērīgs, nav balti pūkains, — nekas no jaunā krājuma neder par

apsveikuma peršīnām. Šis mīlums izaug no skarbā, no pelēkā, no «nekā koša jau nav». Tas ir grūtāk pamanāms, līdz tam ilgāk un smagāk jāaicinās, tālab arī tā kodols vērtīgāks. Tāds mīlums, kura zemdegās sāpe par nupat vēl bijušo, bet pazaudēto — vai tas bijis koks vai māja, vai vārds, vai jausma. To satikt dodas grāmatas autori un līdz ar viņiem — tās lasītāji.

Vakara noskaņu ļoti iederīgi papildināja gan fragmenti no Māras Zirņītes filmas *Aizslēgtais krasts*, gan Māras Zandbergas stāstījums par lībiešiem.

Mazliet citā toņkārtā, vairāk mažorā, izskanēja muzikālie priekšnesumi: Kolkas koklētāju un brašā ansambļa *Laula* uzstāšanās un jauktā kora dažas sparīgi nodziedātas dziesmas, iesaistot klātesošos. Jau trešo reizi pēdējā pusgadā dzirdot Kolkā *Pūt, vējiņ!*, radās pārliecība, ka īsti šo dziesmu izdzīvot var tikai te — *šīpuse*.

Vakara noslēgumā visi varēja pārrunāt iespaidus pie kafijas un tējas tases, bet vēlāk izlocīt kājas dančos.

Alnis Auziņš

Sibillas diena

19. II Dundagas amatierteātris pils Salonā piedāvāja Vairas Kamaras iestudēto Lailas Pabēzas dzeju — *Sibillas diena*.

Ikvienu izrāde sākas, skatītājam pārkāpjot teātra sliekšni. Daudz iespēju garām palaiž lielie teātri, toties mūsējie bija pacentušies radīt noskaņu, jau publiku sagaidot. Svinīgi tērtas pils kundzes piedāvā tēju ar ingveru. Sarunas, gaidu satraukums. Tad Alanda Pūliņa — reizē tēls un gide — klātesošos ievirza Annas Sibillas, 17. gs. Dundagas pils kundzes, dzīvē. Bet brīdi vēlāk jau Sibillas slēptākajās domās un jūtās ievada četras Sibillas un viens kalpotājs.

Sākums — kā vaska figūru muzejā. Tad sastingušie tēli atdzīvojas — dāmas senatnīgos tērpos, vēdekļiem. Tas, ko baudām, arī ir viegli aizplivurots, gracioss, nojaušams. «Smaids, daži vārdi, viegls flirts, klusums. Nākošā deja.» Un tā viena diena Sibillas dzīvē. «Es gribu tev būt mūžīgi par maz un vairāk kā vajag». Kur tas iespējams? Domu, jūtu, pārdzīvojumu, kaislību, ilgu zemē. Un Dundagas pils Salonā.

Līdztekus Santas Sulas, Rudītes Baļķītes, Ilze Pīrvītes un Austras Auziņas četrām Sibillām (uz domu sakarību pamata atceros Pētera Pētersona klasiskos četrus dzejas metrus *Spēlmanī* Jaunatnes teātri...) būtisks ir vīrišķais tēls (Arnis Ozoliņš). Kalpotāja jautājumi, replikas

• Vaira Kamara sveic savus aktierus.

Daiņa Kārkluvalka foto

uzjunda sievišķo daļu, ievibrē šaubas, provocē.

Ikviens iestudējums ir kopdarbs, bet šoreiz īpaši jāuzsver veiksmīga sadarbība: dzeja plus režija, plus senās mūzikas kvartets no Kolkas, plus Kaivas Jurčas ļoti piemērotie tērpi, plus Jāņa Kovaļčuka un Modra Reķa dekorācijas, plus vīna glāzes... (Un vīns ir īsts, ieliets glāzēs pavisam nedomājot, un tēli senajam dzērienam tikai ar lūpām pieskaras.) Apbrīnojami, ka tik daudz dažādu sastāvdaļu, veiksmīgi papildinot cita citu, radījušas smalku noskaņu. Atņemiet no šīs summas kaut vienu saskaitāmo, un burvība izgaiss.

Pēc izrādes dažus vārdus pārmiņu ar dzejas autori. Jaunībā Laila

aizrāvusies ar ko vairāk iztēli rosināšu — ar matemātiku. Šī dzeja tapusi pirms pāris gadiem. Par iznākumu, dzejas teātri — pašai patīkams pārsteigums. No Lailas tuviniekiem ģenerālmēģinājumā izrādi redzējis vecākais dēls un atzinis, ka sievietēs neko nesaprotot. Gluži laba atziņa divdesmitgadniekam.

Salons raisa arī tālākas domas. Tas šķiet kā radīts vēl citu mazās formas teātra iestudējumiem. Jauka papildus iespēja nākotnē līdztekus pils lielajai zālei, kas ļauj labāk apdzīvot mūsu seno pili.

Nāk prātā Hamleta doma: ja visi striķi trūkst, mēs varam iet aktieros! Kas cits vēl šajos laikos atliek?

Alnis Auziņš

Vēl nesen bijām divpadsmītie...

Mēs bijām ērti iekārtojušies uz sava kuģīša un peldējām pa paredzēto maršrutu. Apkārt vienmēr bija cilvēki, kas cits citu balstīja. Šajā mazajā pasaulītē apgūvām pirmās iemaņas risināt dažādas problēmas, pieņemt atbildīgus lēmumus un sniegt cits citam izpalīdzīgu roku. Zinājām, ka reiz mūsu kuģītis pietās krastā, tādēļ klusībā katrs zīmējām savu tālākā ceļojuma karti. Kādam veicas, kādam tomēr gadās ceļā kāds šķērslis, kas neļauj sasniegt iecerēto.

Daži Dundagas vidusskolas 2009. gada absolventi piekrita izstāstīt, kā viņiem pašlaik klājas.

Evita

(nevēlējās minēt uzvārdu):

— Mācos politikas zinātņu pirmajā kursā Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē. Grūti, bet interesanti! Sākumā nevarēju pierast, ka daudz obligātās literatūras ir angļu valodā, bet tagad gandrīz bez grūtībām varu lasīt un saprast visu. Patīk daudzie un dažādie kursa biedri. Sākumā bijām 118, tagad krietns skaits ir atkritis. Ja man nepatīktu tas, ko daru, tad noteikti būtu starp viņiem. Darbu apjoms un referātu skaits ir visai liels. Patīk grupu darbs.

Dzīvoju kopmītnēs, tā sanāk lētāk un var labāk iepazīties ar kursa biedriem un citiem interesantiem cilvēkiem. Saņemu valsts stipendiju, bet pusi no tās samaksāju par mēneša īri. Ar naudu varētu būt labāk, bet, tā kā dzīvoju kopā ar foršām meitenēm, tad gandrīz visus izdevumus dalām uz trīs daļām, dažādas pārtikas produktus vedam no mājām. Pārāk bieži gam turp nebraucu. Ietaupītā nauda ļauj apmeklēt LU volejbola treniņus. Studenta dzīve man patīk!

Inga Zēfelde:

— Pēc vidusskolas iesniedzu dokumentus Latvijas Mākslas akadēmijas Vizuālās mākslas un kultūras vēstures un teorijas nodaļā,

bet nepaveicās. Studijām uzņēma 11 jauniešus, es paliku trīspadsmīti. Iepriekšējos gados šo grupu nesot varējuši nokomplektēt... Citā skolā dokumentus neiesniedzu, jo, manuprāt, jāmacās tas, kas interesē. Taču galvu nenokaru! Meklēju darbu, lai arī patlaban ekonomiskais stāvoklis nedod īpašas cerības. Nevēlos padoties un uzskatu, ka mācīties ir iespējams arī vēlāk!

Anonīms absolvents:

— Krīze ir krietni apgriezusi spārnus manām mācību iespējām un vēl nesen reālajiem nākotnes sapņiem. Naudas trūkums apdraud turpmākās mācības... Meklēju darbu līdztekus studijām, bet spīdošu izredžu nav. Apsveru iespēju strādāt ārzemēs, lai vēlāk tur arī mācītos. Valsts *iet pa burbuli*, ko, manuprāt, pierāda nesen pieņemtais budžets. Tajā līdzekļi augstākajai izglītībai ir krietni apgriezti... Skumji, jo to uz savas ādas izjūt ikviens students.

* * *

Mūsu kopīgais ceļojums ar kuģīti ir beidzies, un šis laiks vienmēr būs mūsu atmiņās... Jā, mūsu dzīves ceļi ir dažādi. Citam taka, pa kuru viņš iet, ir taisna, citam likumota vai grambaina, taču tas ir piedzīvojums!

*Inga Zēfelde,
Dundagas vidusskolas
2009. gada absolvente*

Absolventes vidusskolā

27. I skolēni tikās ar 2007. gada Dundagas vidusskolas absolventēm, Vītolu fonda stipendiātēm Rūtu Abaju un Daci Strazdiņu.

Rūta studē Latvijas Universitātes Bioloģijas fakultātes 3.kursā, specializējusies entomoloģijā jeb mācībā par kukaiņiem. Nākamajā mācību gadā viņa plāno iestāties maģistrantūrā un *ERASMUS* apmaiņas programā doties uz Somiju. Savukārt Dace studē Rīgas Stradiņa universitātes Vispārējās medicīnas fakultātē un vēlas kļūt par pediatru jeb bērnu dakteri.

• Rūta Abaja un Andrejs Priede, aplūkojot Madagaskaras prusakus.

Dace, tāpat kā citi mediķi, pirmās praktiskās iemaņas apgūvusi anatomikumā. Viņai patīk uzzināt, saprast, palīdzēt... Šogad viņa to var darīt arī Bērnu slimnīcā. Lai noskaidrotu slimības gaitu, biežāk iznāk runāt nevis ar pašiem pacientiem, kuri ir pārāk mazi, lai saprastu, kāpēc viņi saslimuši, bet gan ar viņu vecākiem. Dace prot iedziļināties un mācās atrast problēmas sakni. Ir prieks, ja tas izdodas. Īpašas

izjūtas rodas, ar saviem pirkstiem iztaustot slimnieku. Lai kļūtu par pīlntiesīgu ārstu, Dacei vēl ilgi jāmacās. Meitene ir apņēmības pilna, un noteikti pienāks laiks, kad viņa mūsu mazās Dundagas vārdu aiznesīs tālāk pasaulē. Gan mediķi, gan biologi ir gudri, jo viņiem labi jāpārziņa ne tikai bioloģija, bet arī fizika, ķīmija, matemātika, informāciju tehnoloģijas. Dzīvajos organismos

un aizstāvēt savu viedokli. To izkopt palīdzējis attiecīgi grupu darbs un prezentācijas, un argumentēto eseju rakstīšana. Protams, neiztikt bez svešvalodu zināšanām. Rūta atzīst, ka viņai vajadzīga gan angļu un krievu, gan vācu valoda. Raugoties Rūtas rūpīgi veidotajos bioloģiskajos zīmējumos, šķiet, ka bez nozīmes nav arī vizuālā māksla.

Vasarā Rūta ar savu uzticamo divriteni ik dienas nobraukusi apmēram 50 kilometru, lai vāktu materiālu bakalaura darbam par skrejvabolu sabiedrībām dažādos Slīteres nacionālā parka biotopos.

Skolēnu uzmanību piesaistīja Rūtas līdzatvestie Madagaskaras prusaki, kurus audzē laboratorijā, lai studenti pētītu tajos mītošos parazītus. Rūtai patīk izvēlēta mācību iestāde. Pasniedzēji ir saprotoši un atsaucīgi. Biologus var iedalīt *zaļajos* un *baltajos*. Pirmie savus pētījumus veic dabā: botāniķi, mikologi, liheologi, ornitologi, entomologi, malakologi. Arī Rūta pieder šai grupai. Savukārt otrie staigā baltos halātos un pētījumus veic laboratorijās. Tie ir fiziologi, ģenētiķi, molekulārie biologi, bioķīmiķi, biofiziķi un mikrobiologi. Vēl ir hidrobiologi, kas pētī ūdenī mītošos dzīvos organismus, un viņu krāsa ir zilā. Pēc pirmā kursa bioloģiem Kolkā notiek mācību prakse, kurā studenti apgūst praktiskās iemaņas botānikā un zooloģijā. Otrā kursa prakses vieta ir ģeogrāfu bāzē Taurenē, kur apgūst augšnes zinības.

Piepildīts ir Rūtas brīvais laiks. Viņa dzied korī, nodarbojas ar brīvo cīņu, iesaistās dažādos projektos, piemēram, dabas koncertzāles veidošanā, kas pagājušajā gadā veltīta ķērpjiem, darbojas entomologu biedrībā. Starp kursabiedriem Rūtas sekmes ir vienas no labākajām.

Lai īstenojas abu meiteņu sapņi! Ir daudz labu domu un darbu, bet sirdī — vienmēr ilgas pēc mājām!

Lienīte Iesalniece, autore foto

Pie mums, uz zemēm

Caur budžeta prizmu

Uz sarunu aicināju finanšu speciālisti Zintu Eizenbergu un izpild-direktoru Elmāru Pēterhofu.

— **Budžeta skaitļi ievērojami atšķiras no pērnajiem...**

Z.E.: — Daudz ko nevar salīdzināt, jo tagad esam novadā. Šogad pieauguši prognozētie ieņēmumi no iedzīvotāju ieņēmuma nodokļa. Pērn 2 reizes grozījām budžetu, arī mazinājām pašvaldības plānotos ieņēmumus. Šogad budžets ir cerīgāks. Protams, pašvaldības ieņēmumi atkarīgi no tā, kā iedzīvotāji būs nodarbināti un kā Valsts kasē ieplūdis iedzīvotāju ienākumu doklis.

— **Pieaugums ir arī sociālajā jomā.**

Z.E.: — Jā, dotācija no Finanšu izlīdzināšanas fonda pieaugusi par 44%, galvenokārt, lai segtu sociālā budžeta deficītu. Janvāris parādīja, ka daudz cilvēku nāk pēc pabalstiem.

— **Bet pieņemtais kopbudžets ir ticams?**

Z.E.: — Valsts garantē 92% no prognozes. Budžetu esam plānojuši, ņemot vērā 8% neizpildi. Tas nozīmē, ka ir paredzēti konkrēti dar-

bi, kurus varētu arī nedarīt, ja 8% pietrūks.

— **Vai bija grūti pirmo reizi savienot divu pagastu budžetus?**

Z.E.: — Nē, jo bijām tikai divas pašvaldības.

— **Vai visiem lielajiem projektiem nauda ir ierēķināta?**

E.P.: — Jā, līdzfinansējumi jau ir budžetā. Es gan teiktu, ka īsti liels mums ir ūdenssaimniecības projekts, pārējie — projektiņi. Projekts sākas no pusmiljona.

— **Vai šo var saukt par krīzes un izdzīvošanas gadu?**

Z.E.: — Izdzīvošanai budžets nav sliktš, attīstībai gan.

E.P.: — No vienas puses, kāda gan krīzē attīstība. No otras puses, maksimāli jāizmanto krīzes iespējas. Tās ir lētās izmaksas, daudz pieejamu fondu — vairāk nekā treknajos gados. Konkurence ir mazāka! Ja Lauku atbalsta dienesta projektos prasīto līdzfinansējumu samazinās no 25% uz 15%, tad tas jāizmanto. Šomēnes iesniedzām 2 projektus: par vidusskolas sporta

zāles palīgtelpu rekonstrukciju un Kolkas tautas nama rekonstrukciju. Līdzfinansējuma samazinājums mums ļautu iesniegt vēl vienu tikpat lielu projektu.

Z.E.: — Ja valsts nāks pretī un samazinās līdzfinansējuma daļu, tad būs labi. Diemžēl ļoti sitīs pa kabatu pievienotās vērtības nodokļa (PVN) likuma grozījums. Ūdenssaimniecības projektā PVN ir iekļauts plūsmā, kas līdz šim bija mēneša laikā atgūstams, bet tagad par 2010. gadu PVN varēs atgūt tikai nākamgad. Tā kā projektu šogad esam iecerējuši beigt, tad, iespējams, vēl būs jāņem Ls 140 000 kredīts PVN izmaksu segšanai. Vides ministrija gan apspriež priekšlikumus likuma grozījumiem.

— **Vai ir iestrādes vēl kādiem lielākiem projektiem?**

E.P.: — Jā, Dundagas ūdenssaimniecības projekta nākamajai kārtai un Kolkas ūdenssaimniecības projektam.

Šogad budžetā paredzēta nauda tehniskās dokumentācijas izstrādei. Pats galvenais ir meklēt projektus, kas nekavējoties dod atdevi. Piemēram, tādus, kas paredz siltināt ēkas, uzlabot apkures sistēmu, kā Kolkas tautas namā. Ja novērsām siltuma zudumus, ja varam atteikties no kurinātājiem, tad viens projekts jau gadā dod lielu ieguvumu.

Pērn īstenojām projektu *Lielās skolas sporta zāles palīgtelpu remonts*. Tur tagad tiešam ir silti. Tas nozīmē, ka malku jau ietaupām. Ja to vēl labāk uzglabāsim, tad ieguvums būs acīmredzams. Visu skolu vajadzētu nosiltināt! Pie tā jāstrādā.

— **Vai, sākot strādāt par izpild-direktoru, apzinājies darba lauku?**

E.P.: — Nē, neiedomājos risināmo jautājumu loku. Visa ūdenssaimniecība! Kad mēs vēl saņemsim tiro ūdeni? Kad diķi nelaidīsīm savus mēslus? Kad tiksim galā ar Dundagas centra apkuri? Divdesmit neatkarības gadi, bet — kad atjaunosim vismaz padomju laika līmeni, kad bija viena katlumāja centra mājām?

— **Jā, cik drīzā nākotnē?**

Kā deputāti lems! Tie ir politiski jautājumi. Ja to nolemj, tad soli pa solim jāvirzās, un, ja nenāk briesmīgi finanšu satricinājumi, tad pēc desmit gadiem Dundagā būtu mūsdienīga katlumāja.

— **Izpildvarai tāds jautājums jāierosina.**

— Protams, bet politiķiem jāatbalsta. Tas jau nav vienīgais nopietnais darbs. Tāpat būtu jāsapoš novada domes ēka, pils pagalmš. Tas neprasa miljonus.

Uzklausīja Alnis Auziņš

Par 2010. gada budžetu

2010. gada 27. janvāra domes sēdē apstiprināja pašvaldības 2010. gada kopbudžetu. Pamatbudžeta ieņēmumu daļas plāns ir Ls 2 265 648, bet izdevumu — Ls 2 297 117. Speciālo līdzekļu budžeta ieņēmumi — Ls 51 872, bet izdevumi Ls 52 138. Speciālo līdzekļu budžeta ieņēmumus galvenokārt (86%) veido autoceļu (ielu) fonda līdzekļi. Starpību sedz iepriekšējā gada līdzekļu atlikums. 41,27% no pamatbudžeta ieņēmumiem veido nodokļu ieņēmumi; 5,67% veido nenodokļu ieņēmumi, bet 53,06% — saņemtie maksājumi un dotācijas. Prognozētie ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa 2010. gadā ir par Ls 102691 jeb 12,28% vairāk nekā 2009. gada faktiskā izpilde. Plānojot budžetu, ir ņemts vērā, ka saskaņā ar 2010. gada valsts budžeta likumu pašvaldībām ir garantēti tikai 92% no iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem. Prognozētie ieņēmumi no finanšu izlīdzināšanas fonda 2010. gadā ir par Ls 315 010 jeb 60,10% vairāk nekā 2009.

gada faktiskā izpilde. Pieaugums skaidrojams ar to, ka 2009. gadā Kolkas pagasta padome nesaņēma dotāciju no finanšu izlīdzināšanas fonda, ir atceltas likuma normas, kas regulēja pašvaldību savstarpējos norēķinus par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem un vajadzību pašvaldībai paredzēt ievērojamus līdzekļus sociālajā budžetā. Plānojot budžetu, ir ņemts vērā, ka dotāciju no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda saņem atbilstoši MK 22.12.2009. noteikumos Nr. 1571 noteiktajam procentam no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā faktiski iemaksātās iedzīvotāju ienākuma nodokļa summas. Šogad saņemto maksājumu un dotāciju daļā ietilpst valsts budžeta finansējums Dundagas, Kolkas un Mazirbes pedagogu darba samaksai un sociālajam nodoklim (astoņiem mēnešiem), kas sastāda Ls 474 356 jeb 20,94% no pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumiem.

Pavisam no pamatbudžeta izdevumiem izglītībai plānoti novirzīt

Ls 1074112 jeb 46,76%, to skaitā Dundagas izglītības iestādēm 27,92%, Kolkas izglītības iestādēm 8,19% un Mazirbes speciālai internātpamatskolai 10,65% (100% valsts finansējums un ieņēmumi no maksas pakalpojumiem).

3,28% no pamatbudžeta izdevumiem plānoti novirzīt pabalstiem trūcīgajiem iedzīvotājiem, kas ir par 44% vairāk nekā faktiski 2009. gadā, 10,57% brīvajam laikam, sportam un kultūrai, 6,42% ekonomiskai darbībai, 6,37% vides aizsardzībai; 11,63% vispārējiem valdības dienestiem; 1,34 % sabiedriskai kārtībai, 5,52% pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai, 4,04% sociāliem pakalpojumiem, 4,07% kredītsaistībām. 2010. gadā plānots īstenot šādus projektus: *Ūdenssaimniecības pakalpojumu attīstība Dundagā, Dabaszinātņu apguvei atbilstošas materiālās bāzes nodrošināšana Dundagas vidusskolā, Dundagas lielās sporta zāles palīgtelpu rekonstrukcija*, plānots uzsākt un turpināt projektus *Mazirbes speciālās internātpamatskolas infrastruktūras un aprīkojuma uzlabošana, Dundagas vidusskolas un*

Kolkas pamatskolas informatizācija, Kubalu skolas saimniecības ēkas renovācija un muzeja sētas labiekārtošana.

Zinta Eizenberga,
finanšu speciāliste

<i>Pamatbudžets</i>	<i>Plāns latos</i>
Ieņēmumi	2 265 648
Nodokļu ieņēmumi	935 123
Nenodokļu ieņēmumi	128 372
Valsts budžeta transferti	1 157 428
Pašvaldību budžeta transferti	44 725
Izdevumi atbilstoši funkcionālajām kategorijām	2 297 117
Vispārējie valdības dienesti	292 976
Sabiedriskā kārtība un drošība	30 824
Ekonomiskā darbība	147 503
Vides aizsardzība	146 426
Pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošana	126 693
Veselība	92 846
Atpūta, kultūra un reliģija	242 877
Izglītība	1 112 980
Sociālā aizsardzība	75 444

Būvvalde ziņo

Novada Būvvaldes darbinieki — arhitekts Uģis Kaugurs un būvinšpektors Andris Girniuss — aicina iedzīvotājus, kuri ekspluatē kādu ēku, kas nav nodota ekspluatācijai, nākt uz Būvvaldi ar iesniegumiem par tās legalizāciju.

Viņi arī brīdina, ka no 1. III spēkā stājas noteikumi, kuros par būves izmantošanu pirms tās nodošanas ekspluatācijā uzlikts naudas sodu fiziskajām personām Ls 100–2000, bet juridiskajām personām — Ls 100–10 000, t. i., divreiz vairāk nekā līdz šim. Abi darbinieki kopā ar pašvaldības policistu pavasarī apbraukās novada teritoriju.

Publicējam būvniecības noteikumu pārkāpšanas gadījumus un sagaidāmo sodu par tiem, kas izriet pēc Būvniecības likuma un Vispārijiem būvnoteikumiem.

Par būves renovāciju, rekon-

strukciju vai restaurāciju bez akceptēta projekta vai būvatļaujas (izņemot gadījumus, kas noteikti Vispārīgos būvnoteikumos) vai vienkāršotās renovācijas, vai vienkāršotās rekonstrukcijas noteikumu pārkāpšanu uzliek naudas sodu fiziskajām personām Ls 50–500, bet juridiskajām — Ls 200–3000.

Par būves patvaļīgu būvniecību uzliek naudas sodu fiziskajām personām Ls 100–1000, bet juridiskajām — Ls 500–5000.

Par būves izmantošanu pirms tās nodošanas ekspluatācijā uzliek naudas sodu fiziskajām personām

Ls 50–1000, bet juridiskajām — Ls 50–5000 (ir spēkā līdz 1. III).

Par tādu būvniecību un būves ekspluatāciju reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpšanu, kuru neievērošana var negatīvi ietekmēt būves konstrukciju nestspēju vai noturību, ietaišu, iekārtu un inženierkomunikāciju drošību, uzliek naudas sodu fiziskajām personām Ls 50–1000, bet juridiskajām — Ls 50–5000.

Par uzbūvēto konstrukciju konservācijas vai norobežošanas neievērošanu, ja tādējādi samazinās būves konstrukciju drošība, nestspēja vai noturība, uzliek naudas sodu fiziskajām personām Ls 50–400, amatpersonām līdz Ls 500, bet juridiskajām — Ls 50–1000.

Par aktā par būves pieņemšanu ekspluatācijā noteiktā atlikto būvdarbu izpildes termiņa neievērošanu uzliek naudas sodu fiziskajām

personām Ls 50–300, bet juridiskajām — Ls 200–1000.

Par būvdarbu, kuriem nepieciešama būvatļauja un civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana, veikšanu bez būvuzņēmēja vai būvētāja civiltiesiskās atbildības obligātās apdrošināšanas pret nodarīto kaitējumu trešās personas dzīvībai un veselībai un zaudējumiem trešās personas mantai uzliek naudas sodu fiziskajām personām Ls 50–400, amatpersonām — Ls 50–500, bet juridiskajām — Ls 200–2000.

Par atbilstības novērtēšanai pakļauto reglamentētās sfēras būvizstrādājumu lietošanu būvniecības procesā bez atbilstības apliecinājumiem uzliek naudas sodu fiziskajām personām Ls 50–500, bet juridiskajām — Ls 100–1000.

Diāna Siliņa

Ceļi ziemā

Dundagas Saimnieciskā dienesta vadītājs Andris Kojro stāsta par ceļu tīrīšanu ziemā.

Tā kā šogad atnāca ziema ar lielu sniegu un bargu salu, novada dome lēma, ka jāizstrādā kārtība, kā tīrīt ceļus. To arī izdarījām.

Vispirms tīrām pašvaldības ceļus. Izšķūrējam piebraucamos ceļus, laukumus, stāvvietas pie pašvaldību iestādēm, ātrās palīdzības un ugunsdzēsēju dienesta. Kad tas izdarīts, tīrām privātos ceļus. Ja kādam vajag, lai notīra viņa privāto ceļu, viņš zvana man (tālr. 26563742 vai 63237511), un es rīkoju tehniku, kas to veiks. Ceļa īpašnieks norēķinās ar pakalpojuma sniedzēju.

Lai ātrāk notīrītu daudzos ceļus, esam piesaistījuši vietējos uzņēmējus. Stundas laikā pēc mana rīkojuma traktori izbrauc un notīra ceļus. Ļoti labi, ka nepieciešamā tehnika ir Nevejā, SIA *Dundaga*, z/s *Jaunsniķeri*, SIA *Auto un Būve*.

Protams, atsaucamies, ja uz kādām mājām jānokļūst ātrās palīdzības mašīnai vai ģimenes ārstiem, pastniekiem, piena savākšanas mašīnām un autoveikaliem.

Sniegs neļauj slinkot, darbi prasa arī krietnus izdevumus. Kā mums veicies, lai vērtē iedzīvotāji. Esam gatavi arī atkusnim: tehnika mums ir, tehniskā sāls ir, *stipendiāti* — arī.

Uzklausīja Diāna Siliņa

Kolkas rekordi

Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra dati: pēc Kolkas novērojumu stacijas ilggadīgajiem novērojumiem (1928–2008) maksimālais sniega segas biezums ir bijis 56 cm 1931. gada 14. martā (**pērn 17. decembrī — 74 cm**) un maksimālais pieaugums 24 stundās — 30 cm 1976. gada 23. janvārī (**pērn 17. decembrī — 69 cm**).

Administratīvajā komisijā

19. I sēdē izskatīja 13 administratīvā pārkāpuma lietas, no tām 5 administratīvā pārkāpuma protokolus sastādījuši Valsts policijas inspektori, 4 — Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Talsu nodaļa, 2 — novada pašvaldības policijas inspektors, pa 1 — Valsts Robežsardzes inspektors un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Rīgas 1. nodaļa.

Pēc Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 187. punkta 2. daļas par nolaidīgu pases glabāšanu un pazuudēšanu sastādīti 3 protokoli; 187. p. 1. d. par tīšu pases bojāšanu sastādīts 1 protokols; 186. p. 1. d. par dzīvošanu bez derīgas pases — 1 protokols; 173. p. 1. d. par bērna aprūpes pienākumu nepildīšanu — 1 protokols; 172. p. 3. d. par alkoholisko dzērienu nodošanu nepilngadīgā rīcībā — 1 protokols; 190.¹²p. par uzturēšanās atļaujas neregistrēšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un termiņos — 1 protokols.

Pēc Dundagas novada domes saistošo noteikumu *Par sabiedrisko kārtību Dundagas novadā* 5.10.1. punkta par nepilngadīgu personu atrašanos pēc plkst. 22.00 sabiedriskās vietās bez vecāku vai viņu likumisko pārstāvju klātbūtnes un 5.17. p. par nepilngadīgas personas atrašanos alkohola reibumā Dundagas vidusskolā sastādīti 5 protokoli.

Dace Kurpniece,
komisijas sekretāre

Līvõ āiga • Līvu laiks

Tēriņš!

Gads raiti rit uz priekšu. Nupat pagājuši Meteņi, kurus svin septiņas nedēļas pirms Lieldienām. Ir sācies gavēnis, un dienas manāmi kļūst garākas un gaišākas. Pēdējais mani īpaši priecē, jo gaisma rītos palīdz piecelties daudz labāk kā modinātājs un dod arī lielāku dzīves sparū. Šķiet, zīmīgi sanācis, ka lībiešu valodas nometne ir nosaukta par *Bāku*, kas nes gaismu lībiešu valodai. Proti, tā palīdz atjaunot lībiešu valodas lietošanu.

Palīdzība vispār ir svarīga lieta, un tā sanācis, ka šis *Līvu laiks* daudz vēsta par palīdzību un palīdzēšanu. Priecē, ka aizvien vairāk lībiešu at-

raduši laiku un vēlmi palīdzēt citiem.

Linda Zonne

Līvu ziņas • Līvōd tieudōd

30. I Jāzepa Vītola Latvijas mūzikas akadēmijā norisa XV Latvijas mūzikas skolu pušaminstrumentu un sitaminstrumentu izpildītāju konkurss, kurā ar marimbū piedalījās arī kolcinieks, līvu jauniešs Matīss Stīpnieks.

Eiropvīzijas nacionālās atlases finālā piedalīsies arī dziesma lībiešu valodā *Rišti rāšti*. Komponists Raimonds Tiguls, vārdu autors Valts Ernštreits, izpilda Kristīne Kārkle-Puriņa.

Sadarbībā ar Līvu fondu izdots Turaidas muzejrezervāta rīkotās starptautiskās zinātniskās konferences *Pa somugru pēdām Baltijas jūras krastā* rakstu krājums.

No 6. II līdz 13. II Kasari salā Igaunijā notiek jauniešu nometne *Bāka/Bōjk*. Projekta vadītājs Jānis Mednis, nometnes vadītāja Monta Kvjatkovska. Sabiedrības integrācijas fonda finansējums.

13. II Kolkas tautas namā notika dzejnieces Maijas Laukmanes un fotogrāfa Daiņa Kārkluvka kopēji veidotās grāmatas *Šipuse* atklāšana. Klātesošie iepazīnās ar Māras Zirņītes filmas *Aizliegtais krasts* fragmentiem.

Līvu fonds iesniedz sadarbības pieteikumu Dundagas novadam.

Apkopoja Linda Zonne

Stāsts par igauni, kas meklēja lībiešu palīdzību

Vēlos jums pastāstīt kādu interesantu stāstu, kurā piedalījies arī es. Tas gadījās pavisam nesen lībiešu krastā. Palīdzība tika atrasta, tikai — kāl Stāsts visai savdabīgs un diemžēl raksturo mūsdienu dzīves īstenību.

Kādā vēlā janvāra vakarā, kad ārā bija aptuveni minus 20 grādu, saņēmu zvanu no Veronikas Milleres Mazirbē, kas satrauktā balsī centās man īsumā pastāstīt, ka pie viņas ir ieradies kāds igaunis, tikko pārcietis smagu operāciju Ventspilī, un lūdz lībiešu palīdzēt viņam nokļūt atpakaļ Igaunijā, jo viņam neesot palicis ne graša pie dvēseles un neesot arī neviena, kas varētu atsūtīt naudu no Igaunijas. Operācija esot bijusi diezgan smaga, ticis operēts urīnpūslis, un saprotams, ka nevēlamākais, ko darīt pēc šādas

operācijas, ir braukāt apkārt 20 grādu salā.

Stāsts likās ārkārtīgi dīvains, un bija grūti uzreiz tam pilnībā noticēt, tādēļ lūdzu, lai Veronika igauņu viesi izjautā pamatīgāk. Tā nu aptuveni 50 gadus vecais igauņu jūrniece pastāstīja savu stāstu.

Izrādījās, tas ir solīds, godīgs igauņu jūrniece. Braucis uz kravas tālbraucēja kuģa, kad pēkšņi kļuvis slikti, un vīrs nogādāts Ventspils slimnīcā. Tur pārdzīvojis smagu urīnpūšļa operāciju un pēc tam vēl mēnesi gulējis atveseļojoties. Diemžēl šī stāsta varonis nebija apdrošinājies...

Kā igaunis nokļuva Mazirbē un kas notika tālāk, lasiet nākamajā *Līvō āiga!*

Dāvis Stalts

• *Līvu fonda dibinātāji Jānis Mednis un Dāvis Stalts nes nometnes dalībnieci Elzu Sakniņu* • *Līvō fond pūojtījizt Jōņ Medņ ja Dāv Stalt kāndabōd azūm nōtkōmt Elzō Sakniņō.*

Foto no Jāņa Medņa albuma

Līvu fonds neapstājas! Līvō fond āb īe pāigal!

Sveiciens visiem jaunajā 2010. gadā! Līvu fonds šo gadu ir iesācis ne mazāk darbīgi, turpinot visus iepriekšējā gadā plānotos darbus un saskaroties ar pirmajām lielajām grūtībām. Tādas jāpārvar jauniem cilvēkiem, kas cenšas kaut ko darīt, balstoties entuziasmā un pozitīvismā. Grūtības, kā jau visi zinām, norūda. Tās padara stiprus un saliedē tos, kas ir spēcīgi. Bet tikai spēcīgi var darīt lielas lietas. Pašreiz mūsu galvenā problēma ir cilvēku trūkums, kas vēltītu savu laiku neatlaidīgam darbam dažādu Eiropas Savienības projektu investīciju piesaistei un projektu vadīšanai. Patlaban vislielāko sparū izrādījuši Jānis Mednis, kas īstenojis pagaidām vislielāko projektu Līvu

fonda darbības vēsturē — līvu jauniešu valodas nometni *Bōjk*, Linda Zonne, kas strādā pie mūsu *Līvō āiga*, lapaspuses, kas iznāk katru mēnesi, Dženeta Marinska, kas rosiģi plāno Līvu fonda nākotni Kolkā, Edgars Millers, kas Mazirbē pārrauga, lai Līvu tautas nams netiktu izsaimniekots, Māra Vīgerte, kas kopā ar Ausmu Ernestovsku un Līvu fonda vadību cīnās par lībiešu telpas likteni Ventspilī.

Ir notikušas un notiek neskaitāmas pārrunas ar Dundagas novada domes priekšsēdētāju Aldonu Zumbergu par sadarbību starp Līvu fondu un Dundagas novadu. Kopā ar Ievu Ernštreiti Rīgā pārskatām un pārcilājam visas projektu iespējas, ar kuru starpniecību va-

Bōjk 2010 – val līvō kīelōn!

6. II – 13. II sugīz līvō kīel azūm *Bōjk*. Azūm merk um: «lūodō aigō ja rūimō, kus pūojkīelōks sōb set līvō kēļ. Sīekōrd ne lībōd set seis pāuvō, laz tulbiz āigal se vōlkō tegīž jegāpāvaļi jelāmi». Minā vōļ sāl ka, ja minnōn vōļ mōtlōmōst īļ Līvō āiga. Ja siz tuļ mōtkōz, ku amā pařimstiz vōib kēratō īļ azūm īdskubsō. Nei īd pāvan kuodtie vōļ kēratō, midā ma tieb azūms. Nei, laz amād nāgōd, midā mēg opīzmō.

Maija: «Mēg ūomō Ēstimōl Kasari kōla pāl, tāsā mēg oppōm līvō kīel gramatikō» Linda Z.: «Amā saggōld mēg oppōm vīž stuņdō pāvas. Līvō kīelōd mēg oppōm āb set stunds, agā vabāāigas ka. Pōddōrz līmtiz sāinad pālō pišķīzi lēdi kīel nāgōbōdōks» Krista: «Ma tūndōb, ku ma jemiņ rōkandōb līvō kīelōd. Kakš pāuvō tāgiž mēg māngizmō lumsō. Ma vōdlōb jou tulbiz azūmt» Pōddōrz: «Ma um tāutōn min tigmōd līvō kīelkōks ja ma tōb klōkšō vizzō min igmīdi, laz algō lākkō ulzō» Irbe: «Mēg oppōm līvō gramatikō ja lōlam līvō lōlīdi. Vabāāigas mēg rīemkōks

rōkandōm līvō kīelōd ka». Vents: «Māddōn ābtōb amā pařimi līvō kīel profesōr Tīt-Rein Vītso. Vēl tāsā ma sōb tūndōbōks muntkōks līvō nūordōks ja līvō kīel mūoštajidōks» Dana: «Sīe āiga sōņō minnōn vāggō mīeldōbōd līvō kīel stūndōd ja imlimi kenžlimi pids mier pindō eggīļ». Matīss: «Minnōn mīeldōb, ku mēg jelāmō sōbrālistiz, ja vēl oppōm mād izād izād kīelōd ka». Julģi: «Tāsā um knaš īlma, ja tikkiž amā sīeks, ku rīštīng vōiks novvō, mōtlō, ja sōdō vēl pařimōks». Ilze I.: «Mād azūm jūdōdji Montā um mād im, siepiērāst, ku ta um vāggi lūoiji». Monta: «Tāsā minā jōvīst āb tīeda mīngi um pāva» Linda K.: «Mēg māngōm māngīdi ja kōrtīdi». Elīza: «Ma lōlab līvōd lōlīdi». Alise: «Mēg siēmō magdīst siemnaigō». Līva: «Ulzō ma ētab lūnda». Venija: «Minnōn um sūr rīem, ku mēg ūomō tāsā». Ilze B.: «Minnōn mīeldōb se azūm ja minnōn um rīem, ku ma um tāsā. Mād projekt jūdōdji Jōņ um tāsā ka, ja ma kītōb tienū Jōņōn, siepiērāst, ku tām abkōks mēg amād vōimō vōlda tāsā

rētu piesaistīt līdzekļus Līvu fonda mērķu sasniegšanai. Pamazām piesaistām līdzekļus, lai varētu turpināt līvu valodas mācības. Tās piecās vietās Latvijā vada Zoja Sīle, Ērika Krautmane, Julģi Stalte un Jānis Mednis. Paldies jāsaka arī pēdējā laika aktīvākajiem līvu jauniešiem: Ilzei Bernšteina par Jaunā gada svinību rīkošanu, Reinim Zumbergam par nepārtraukto palīdzību un darbu informāciju tehnoloģiju jomā, Montai Kvjatkovskai par nometnes *Bōjk* vadīšanu, Kristītai Greiško par lielo darbu pie Līvu fonda grāmatvedības, Danai Bušmanei par palīdzību darbā ar sponsoriem. Paldies arī Irbei Šmitei par asistēšanu projekta *Bōjk* vadībā, kuras idejas autors ir viņa kopā ar līvu meiteni Beāti Ginteri. Tienū amādōn! Tēg ūotō jōvād sōbrād.*

Dāvis Stalts

* Paldies, visiem! Jūs esat labi draugi.

ja oppō līvō kīelōd. Ja sidāmōst tienū mād armōn opātījizōn Tīt-Rein Vītsoņ īļ sīe, ku ta opātōb māddōn līvō kīelōd ja ku ta nei ārmaztōb mēģi». Jōņ: «Minnōn um jōvā mēļ, ku mādkōks attō Vidūmō Pāl neitsōd, ja ku amād rōkandōbōd pařimstiz, jo pařimstiz līvō kīelōd!»

Ja mīngīz vōltō jou pigātāgā nei ku kēranīkād ja filozōfōd. Reinis: «Ēžmis pāvan vōļ kīļazjei ja mīngi mier jeijō purāztiz. Tuoīs pāvan mēg vōdlizmō līndōd īeļi mād kūoris, ku pāva kārgab. Mīs sa kūlōd, ku ībīži jūotōd?» Ērika: «Ma āb tīeda, mīs vōļ juo tādzi — sōdō tegīž kubbō pařimiz līvō kīel profesōrōks mōilmas agā nādīļ aigō vōlda īdskubsō rovstōks, kis attō vāldī amā ūd pierāst ja attō valmōd oppōm ūomōgst ōdōg sōņi. Nei ka minā amā jemiņ aigō opīz ja vastāltīz kīzzīmīz pālō agā āndīz kīzzīmīzi jeddōpēdōn Tiit-Reinōn. Sīegīd ma neīz mād knaš kuodā ležgōl ka mīerda. Um mōtlōmōst, ku neīz, siepiērāst ku pāl vōļ pāģiņ lūnda. Se vōļ nemē vālda nurm — āb tīeda, kus mō, kus vēž».

Lopāndōksōs — mādlōģīd, ku jeģā īkš vōib oppō līvō kīelōd!

Bāka 2010 — gaisma līvu valodai!

No 6. II līdz 13. II notika lībiešu valodas nometne *Bōjk*. Nometnes mērķis bija: «radīt laiku un telpu, kur par pamatvalodu kļūst tikai lībiešu valoda. Šoreiz tās būs tikai septiņas dienas, lai tālākā nākotnē tā atkal būtu ikdiena». Es arī biju tur, un man bija jādomā par *Līvu laiku*. Un tad atnāca doma, ka vislabāk būtu rakstīt par nometni kopā. Tā vienu dienu mājadarbs bija uzrakstīt, ko es daru nometnē. Tā, lai visi redz, ko mēs iemācījāmies.

Maija: «Mēs esam Igaunijā, uz Kasari salas, šeit mēs mācāmies lībiešu valodas gramatiku». Linda Z.: «Visbiežāk mēs mācāmies piecas stundas dienā. Lībiešu valodu mācāmies ne tikai stundās, bet arī brīvajā laikā. Alnis salīmējis uz sienām mazas lapiņas ar lībiešu valodas piemēriem». Krista: «Es jūtu, ka es vairāk runāju lībiešu valodā. Pirms divām dienām mēs spēlējāmies sniegā. Es jau gaidu nākamo nometni» Alnis: «Es esmu piepildījis savas smadzenes ar lībiešu valodu un gribu aizslēgt ciet savas smadzenes, lai neiziet ārā». Irbe: «Mēs mācāmies lībiešu gramatiku un dziedam lībiešu dziesmas. Brī-

vajā laikā mēs ar prieku runājam lībiešu valodā». Vents: «Mums palīdz vislabākais lībiešu valodas profesors Tīts Reinis Vītso. Vēl šeit es iepazīnu citus lībiešu jauniešus un lībiešu valodas pratējus». Dana: «Līdz šim brīdim man ļoti patīk lībiešu valodas stundas un brīnišķīgā pastaiga pa jūras virsu vakar». Matīss: «Man patīk, ka mēs dzīvojam draudzīgi un vēl mācāmies mūsu tēvu tēvu valodu arī». Julģi: «Šeit ir skaists laiks un viss, lai cilvēks varētu atpūsties, domāt un kļūt labāks». Ilze I.: «Mūsu nometnes vadītāja Monta ir mūsu brīnums, tāpēc ka viņa ir ļoti radoša». Monta: «Šeit es precīzi nezinu, kāds ir datums». Linda K.: «Mēs spēlējam spēles un kārtis». Elīza: «Es dziedu līvu dziesmas». Alise: «Mēs ēdam garšīgu ēdienu». Līva: «Ārā es pīkojos». Venija: «Man ir liels prieks, ka mēs esam šeit». Ilze B.: «Man patīk šī nometne, un man ir prieks, ka esmu šeit. Mūsu projekta vadītājs Jānis arī ir šeit, un es saku paldies Jānim, tāpēc ka ar viņa palīdzību mēs visi varam būt šeit un mācīties lībiešu valodu. Un sirsnīgs paldies arī mūsu mīļajam skolotājam Tītam Reinam Vītso par

to, ka viņš māca mums lībiešu valodu un tā mūs mīl». Jānis: «Man ir labs prāts par to, ka mums ir Vidzemes, Pāles meitenes, un ka visi runā labāk un labāk lībiešu valodā».

Daži jau gandrīz kļuva par rakstniekiem un filozofiem. Reinis: «Pirmajā dienā bija atkala un kāds jūras ledu atkala. Otrajā dienā gaidījām putnu skaņas mūsu ausīs, kad saule ausīs. Ko tu dzirdi, kad zirgus dzirdi?» Ērika: «Es nezinu, kas bija svarīgāk — atkal satikt labāko līvu valodas profesoru pasaulē vai nedēļu būt kopā ar cilvēkiem, kas ir atvērti visam jaunajam un ir gatavi mācīties no rīta līdz vakaram. Tā arī es visvairāk laika mācījos un atbildēju uz jautājumiem vai uzdevu jautājumus tālāk Tītam Reinam. Tomēr blakus mūsu skaistajai mājai es arī redzēju jūru. Jādomā, ka redzēju, tāpēc ka virsū bija daudz sniega. Tas bija kā balts lauks, nezini, kur zeme, kur ūdens».

Nobeigumā — atcerieties, ka ikviens var mācīties lībiešu valodu!

Linda Zonne
un Bākas dalībnieki

Raibs kā dzeņa vēders

Atvieglājumi veselības aprūpē

Ziņojam par atvieglājumiem un to piešķiršanas kārtību veselības aprūpes saņemšanai ar 100% vai 50% atlaidi, ja ienākumi ir mazāki par Ls 120 vai 150 mēnesī.

No 30. I spēkā stājas grozījumi Ministru kabineta veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas noteikumos, kas paredz paplašināt iedzīvotāju loku, kas ir atbrīvoti no pacientu iemaksām un citiem līdzmaksājumiem, saņemot ārstēšanu.

No pacientu iemaksām pilnā apmērā ir atbrīvoti iedzīvotāji un viņu ģimenes locekļi, kuru ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo 3 mēnešu laikā nepārsniedz Ls 120 mēnesī. Iedzīvotājiem, kuru ienākumi ir līdz Ls 150 mēnesī, sedz pacienta 50% iemaksas un līdzmaksājumu par vienā stacionēšanās reizē

veiktu ķirurģisku operāciju, kas nepārsniedz Ls 15. Iedzīvotāji, kuru ienākumu līmenis pēdējo 3 mēnešu laikā nepārsniedz 120 latus mēnesī, kā arī jau esošie trūcīgie pacienti no februāra var saņemt valsts apmaksātus kompensējamus medikamentus ar 100% atlaidi, vairs nekrājot čekus, lai sasniegtu Ls 50 robežu par jau veiktajiem maksājumiem par zālēm, kā bija līdz šim.

Lai saņemtu valsts apmaksātu veselības aprūpi, iedzīvotājiem, dodoties pie ārsta vai ārstējoties slimnīcā, būs jāuzrāda pašvaldības, kuras teritorijā ģimene (persona)

deklarējusi savu dzīvesvietu, Sociālā dienesta izsniegta izziņa, kas apliecina attiecīgo personu tiesības saņemt veselības aprūpes pakalpojumus vai kompensējamās zāles.

Pašvaldības Sociālais dienests izsniedz izziņu darbspējīgām personām uz 3 mēnešiem un darbnespējīgām personām — uz 6 mēnešiem.

Lēmumu par ģimenes (personas) ienākumu atbilstību noteiktajam ienākumu līmenim (Ls 120 vai 150) atvieglājumu saņemšanai veselības aprūpē Sociālais dienests pieņem, ņemot vērā normatīvajos aktos jau noteikto kārtību par ģimenes vai atsevišķi dzīvojošas personas atzīšanu par trūcīgu.

Lai izziņu saņemšanu vienkāršotu gan pacientiem, gan pašvaldību sociālajiem darbiniekiem un izvērtētos no liela iedzīvotāju pieplūduma atvieglājumu darbības sākuma posmā, Veselības ministrija aicina katru pašvaldību piemērot tur jau

esošo sistēmu maznodrošināto statusa noteikšanai, attiecīgi izziņā atzīmējot: «pacientu iemaksa un kompensējamās zāles bezmaksas», ja personas (ģimenes) ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo 3 mēnešu laikā nepārsniedz Ls 120 mēnesī; «pacientu iemaksa ar 50% atlaidi», ja personas (ģimenes) ienākumi uz katru ģimenes locekli pēdējo 3 mēnešu laikā nepārsniedz Ls 150 latu mēnesī.

Katra pašvaldība šo noteikumu izpildi var risināt individuāli, ņemot vērā savas iespējas un jau esošo palīdzības organizāciju maznodrošinātajiem. Atvieglājumi ir būtiski arī pašvaldības līdzekļu taupīšanai, jo tās bieži iedzīvotājiem finansāli palīdz gan ārstēšanās apmaksai, gan kompensējamo zāļu iegādei.

Ēgita Pole, Veselības ministrijas Komunikācijas nodaļas vadītāja, tālr. 67876008

Pakalpojumi Talsu slimnīcā

A/s Talsu slimnīca nodrošina stacionāro medicīnisko palīdzību aprūpes nodaļā hronisku saslimšanu gadījumos (ar ģimenes ārsta nosūtījumu). Jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas Ls 5.

Slimnīcā cauru diennakti ambulatoro — neatliekamo (akūto traumu, saslimšanu, hronisko saslimšanu gadījumos) palīdzību sniedz ķirurgs-traumatologs, terapeits un rentgena kabinets. Ir jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas.

A/s Talsu slimnīcā iespējama īslaicīga stacionāra palīdzība, tā saucamais dienas stacionārs (līdz 24 stundām). Dienas stacionārā iespējams veikt izmeklējumus, ārstnieciskas manipulācijas, operācijas ar ģimenes ārsta, ārsta speciālista nosūtījumu. Sīkākas ziņas pie ģimenes ārsta vai a/s Talsu slimnīca pa tālruni 63223350 (uzņemšanas nodaļa), 63291600 (galvenais ārsts).

Ja jāsniedz medicīniskais pakalpojums, ko nevar nodrošināt Talsu slimnīcā, pacientu var pārvest uz kādu no stacionāriem, kas sniedz neatliekamo stacionāro palīdzību Ventspilī, Kuldīgā, Tukumā, Rīgā.

Talsu slimnīcas ambulatoros medicīnas pakalpojumus skatīt tabulā.

Ja nav ģimenes ārsta nosūtījuma, tad medicīnisko palīdzību sniedz kā maksas pakalpojumu. Kā maksas pakalpojumu iespējams veikt pārsiešanas, injekcijas, infūzus (t.s. sistēmas) uzņemšanas nodaļā. Klientiem jāņem vērā, ka neatliekamo palīdzību sniegs pirmkārt!

Pieejama pacientu viesnīca (gadījumos, ja pacientam ir sarežģīti nokļūt atpakaļ dzīves vietā vai nav pieejams ambulatorās palīdzība mājas apstākļos), maksa Ls 3.

Par izcenojumiem un maksas nosacījumiem ziņas pa diennakts tālruni 63223350 (uzņemšanas nodaļa-traumpunkts), pa tālruni 63291600 (galvenais ārsts) darba dienās no plkst. 8.00 līdz 16.00.

Atgādinām, ka arī šogad personām, kas tiesību aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmušas savā pašvaldībā izziņu par atbilstību trūcīgās personas statusam, ārstnieciskos pakalpojumus, t.sk. uzturēšanos pacientu viesnīcā, apmaksā valsts.

Sagatavoja Diāna Siliņa

A/s Talsu slimnīca sniegtie ambulatorie pakalpojumi

Pediatrs.	O., T. 17.00–22.00, C. 16.00–21.00, S. 11–18.00.	Valsts apmaksāta medicīniskā palīdzība.
Endokrinologs.	P., O., T., C., Pk. 8.00–16.00 pēc iepriekšēja pieraksta. Tālr. 63223101.	Jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas.
Pēdu aprūpes kabinets.	Pēc iepriekšēja pieraksta.	Jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas.
Arodslimību ārsta kabinets	P., O., C. 8.00–14.00, T. 12.00–16.00.	Maksas pakalpojums.
(obligātās veselības pārbaudes, transportlīdzekļu vadītāju un ieroču nēsātāju veselības pārbaudes, slēdziens par atbilstību darbam personas medicīniskajā grāmatīņā).		
Rentgens.	Diennakts.	Jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas.
Datortomogrāfija.		
Ultrasonogrāfija.	Pēc iepriekšēja pieraksta. Tālr. 63291856.	Jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas.
Endoskopija (kuņģa, 12 pirkstu zarnu izmeklējumi).		
Laboratorija.	P., O., C. 7.30–14.00, T. 7.30–15.00, Pk. 7.30–13.00.	Jāmaksā valsts noteiktās pacientu iemaksas.
Ķirurgs.	P., O., T., Pk. 12.00–16.00.	Maksas pakalpojums.
Operācijas.	Pēc vienošanās ar ārstu.	Maksas pakalpojums.

Ziņo pašvaldības policists

Par 2009. gadu

Pērn pavisam reģistrēti 190 izsaukumi, izbraukts uz 78 konfliktiem, no tiem uz vietas atrisināti 18, noformēti 97 administratīvo pārkāpumu protokoli, no tiem lielākā daļa nosūtīti izskatīšanai novada administratīvajai komisijai, atsevišķi arī Valsts policijas Kurzemes reģiona Talsu iecirknim un tiesai. Pārsvārā tie sastādīti par bērnu aprūpes pienākumu nepildīšanu (nepilngadīgu personu alkohola lietošana) un par pārmērīgu alkohola lietošanu. Valsts policijā nogādātas 6 personas, Valsts policijas ceļu policijas darbiniekiem nodotas 4 personas, kas vadījušas transporta līdzekļus alkohola reibumā. Nodrošināta sabiedriskā kārtība un kustības drošība novadā rīkotos pasākumos — kopumā 102 stundas. Novadā esam patrulējuši kopumā 418 stundas. Kopā ar sociālajiem darbiniekiem, Bāriņtiesu un citu struktūru pārstāvjiem veiktas 37 pārbaudes. Izskatīti 11 iesniegumi, uz kuriem arī atbildēts. Aizturētas un dzīvesvietā no-

gādātas 10 iereibušas personas. Izņemti 4 litri nelegālā alkohola. Diemžēl turpinās «suņu patvaļa». Četrkājainie draugi klaiņo gan Dundagā, gan Kolkā, pamanoties iegūt pusdienas gan atkritumu tvertnēs, gan atnesot mājās pa stirnai. Vainīgi, protams, suņu saimnieki. Brīvā skrējiena beigas var izrādīties bēdīgas abiem.

Valsts noteiktajās svētku un sēru dienās daļa iedzīvotāju neievēro Ministru kabineta noteikumos teikto par valsts karoga izkāššanu svētku dienās. Karogam jābūt izkārtam un noņemtam laikus, krēslai iestājoties. Tam jāatrodas pie ēkas fasādes ceļa vai ielas pusē vai īpašā karoga mastā. Karogs pie karoga masta pienācīgā izskatā var plīvot arī pastāvīgi. Par šo noteikumu neievērošanu Latvijas administratīvo pārkāpumu kodekss paredz atbildību. 2009. gadā soda naudās iekasēts Ls 421.

Par 2010. gadu

Pašvaldības policija centīsies darīt visu, lai ciematu centri nepārvērstos par dzertuvēm un izbeig-

tos vizināšanās ar satiksmes drošību apdraudošiem braucamrīkiem. Kontrolēsim transporta līdzekļus, lai tos nevadītu alkohola reibumā. Stingri vērsīsimies pret tiem, kas traucē citiem atpūtu un bojā svētkus. Tomēr to spēsim paveikt tikai ar iedzīvotāju atbalstu. Lūdzu, nāciet pieņemšanas dienās, zvaniem vai rakstiet un izklāstiet savas problēmas, ziņojiet par pamanītajiem likumpārkāpumiem. Informācijas sniedzējam garantēta anonimitāte.

Sniega laikā, kad attālākās sētas ieputinātas, aicinu iedzīvotājus pa-interesēties, kā klājas kaimiņiem, vai nevajag palīdzēt.

Zemniekus un citus, kas pārva-dā kokmateriālus, lauksaimniecības produkciju un citas kravas, lū-dzu ņemt vērā, ka aiz jums brauks vēl citi! Nostipriniet kārtīgi kravu un neizmantojiet bojātu vai darbam neatbilstošu tehniku. Ceļu normalēs bieži var redzēt nokritušās kravas pārpalikumus.

Jānis Simsons, pašvaldības policijas inspektors

Bērnu sociālās aprūpes centra *Vegī* bērni pateicas dundadzniekiem par sarūpētajām mantām un apģērbu!

Trešais Alfa kurss

Pērn Dundaga ir piedzīvojusi divus Alfa kursus. Arī šogad, sākot ar 3. III, trešdienās plkst. 18.30 Dundagas pilī gaidām visus, kuras interesē jautājumi par dzīves jēgu, kristietību, lūgšanu, ticību, piedošanu.

Alfa kurss notiek saviesīgā, draudzīgā un jautrā gaisotnē. Kopīgas vakariņas, lekcija par noteikto tēmu, pārrunas mazajās grupiņās — tā nemanot paiet 11 trešdienu vakari.

Īpašs piedzīvojums ir nedēļas nogale ārpus Dundagas.

Interesentus aicinām pieteikties pie Alandas Pūliņas vai Diānas Siliņas.

Diāna Siliņa

Pateicamies Lattelecom par 2 uzdevinātiem dekoderiem pacientu vajadzībām!

SIA Dundagas veselības centrs

Mājasdarbs visiem

Gadās atšķirt avīzi, žurnālu, paklausīties radio vai televīziju, — bezgalīga, uzbāzīga reklāma. Bez tās nevarot izdzīvot (piemēram, avīze). Bet kas tad galu galā par reklāmu maksā? Labsirdīgais andelmanis? Nē! Maksā avīzes pircējs par sev nevajadzīgo reklāmu un otrreiz, pērkot sev vajadzīgo preci.

Vienīgais ziņu avots bez liekas reklāmas ir *Dundadznieks*. Tomēr arī tam ir jāizdzīvo. Tur nav nekā lieka, lasām vajadzīgo: ko spriež runas vīri, ko bērni dara skolā, ka bijis tāds ērms kā mazbānītis un daudz ko citu. Tagad nākuši klāt kolcenieki, kas nav uz mutes krituši. Bet — avīzei ir 4 lapas (8 lappuses — Red.) reizi mēnesī.

Dundadznieka lasītāji, runas vīri, avīznieki un visi citi mirstīgie, padomāsim šo gadu, aprunāsimies, parēķināsim, cik varētu izmaksāt, lai mūsu avīze kļūtu biežāka vai iznāktu biežāk. Labāk maksāsim par lasāmo, nevis par reklāmu!

Vēlot veiksmi gudrajām galvām un cerot uz avīzei labvēlīgu iznākumu 2011. gadā,

Vilnis Mitlers

Punkti un pieredze

Kurzemes novada skolu komandsacensībās šahā, kas notika 4. II Kuldīgas sporta skolā, 1.–6. klašu grupā piedalījās 10 komandas un 53 dalībnieki.

Mūsējo guvums — Rihardam Pētersenam, Ervinam Rodertam un Ģirtam Treinovskim pa 2 punktiem, Paulai Skaidiņai 3,5 un Rūdolfam Bražim 4,5 punkti (visiem 7 kārtās). Komanda ierindojās 8. vietā 10 vienību vidū, bet Paula ieguva diplomu un medaļu kā trešā labākā meiteņu konkurencē.

Visi cīnījās dūšīgi. Jau otrajās sacīkstēs pēc kārtas labākie rezultāti Rūdolfam un Paulai, gluži labi cīņās ar krietni rūdītākiem sāncensiem veicās Ervinam un Rihardam. Tagad gaidām kuldīdzniekus pie sevis.

Alnis Auziņš

Elga Bumbiere (1934)
Velta Grīnberga (1936)
Ausma Frīdenberga (1926)
Viesturs Grīnpukals (1954)
Vēsma Grīnvalde (1962)

«Dundadznieks» Nr. 2 (95) 2010. gada februāris.

Dundagas novada domes izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas Nr. 000702696, pasūtīšanas indekss pastā **3085**.

Redakcijas adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV 3270.

Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: alnis@dundaga.lv), Gunta Abaja, Ēriks Bērzkalns, Baiba Dūda, Velta Metene, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Smaida Šnikvalde, Aiga Štrausa, Aldons Zumbergs.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos snieguši amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaucties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā.
Metiens: 500 eks.

Internetā: www.dundaga.lv/avize